

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre 1080 Lej
Fél évre 540 Lej
Negyed évre 270 Lej
Havonta 90 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Feloszlatás.

Már hónapok óta folyik a társasjáték: feloszlatják-e az aradi tanácsot, vagy sem? Adáz küzdelem dult e kérdés körül a kulisszák mögött és ebben a harcban is a városi polgárság érdekei szenvedték a legsúlyosabb sebet. A városházán e politikai jellegű csatározások alatt nem végezhetek komoly, eredményes és alkotó munkát, hiszen mindenki érezte a helyzet ideiglenes voltát, jól tudták, hogy a kormányhatalom kifejezett akarata előbb, vagy utóbb győzedelmeskedni fog. A városháza urainak alig volt idejük a város ügyeivel foglalkozni, hiszen egymást érték a vizsgálatok, amelyeket a városi tanács ellen vezettek le. A polgármester talán több időt töltött Bucurestiben, mint Aradon, mert önvédelmi harcrai állandó mozgósításra kényszerítették.

Ilyen körülmények között bizonyos helyzeti megnyugvást látszik jelenteni az az egész komoly hivatalos forrásból eredő híradás, amely szerint a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács hozzájárult az aradi tanács feloszlatásához és a belügyminiszter a napokban kiadja a feloszlató dekrétumot és egyben kinevezi az interimár bizottságot, amely majd a községi választást 60 napon belül levezeti. A feloszlatásról szóló hír nem az első, amely a tanács ellen folytatott küzdelem során hozzánk érkezik, de egyúttal olyan komoly formában terjed, hogy hinnünk kell annak valóságában. Az Averescu-kormány idején megalakult városi tanács tehát rövidesen távozik. Nincs sok okunk arra, hogy az ismeretes körülmények között „megválasztott” tanács távozását fáljaljuk, hiszen régóta hangoztatjuk, hogy a városi tanács nem képviseli a lakosság minden rétegét és nem tükrözi hiven vissza a város valódi képét és jellegét. Emlékeztet, hogy az aradi Magyar Párt távol tartotta magát a választástól, mert az akkori prefektus nem volt hajlandó a magyarságot jogosan megillető paritás elvét érvényesíteni a jelöléseknél. Így hát a választás Arad magyarságának részvétele nélkül zajlott le és az a néhány „diszmagyar”, akik a tanácssterem padjain nagykegyesen helyet kaptak, a Magyar Párt tilalma és tiltakozása ellenére, magánszorgalomból kerültek a jelenlegi tanácsba.

Megállapíthatjuk tehát, hogy a feloszlatás előtt álló városi tanács nem volt hűséges tükré Arad lakosságának, mert a magyar tömegek hivatott képviselői nem vettek részt a város ügyeinek intézésében. Arad választó polgárai most tisztán láthatták a tanács eddigi működéséből, hogy az „öncsinálta” képviselők mennyit érnek, de tanulhattak a közigazgatási hatóságok is, akik belátják, hogy a magyarság értékes, nagy tapasztalatokkal rendelkező vezetői csak hasznára lehetnek saját városuknak. Georgescu prefektus, aki az első községi választást oly bölcsen sloyálisan vezette, bizonyára az elkövetkezendő választásokra is ezt a kipróbált utat fogja követni és a jelölések megnevezésénél nem áll szóba mással, mint az aradi magyarság hivatott szószólójával: a Magyar Párttal. Ez esetben biztosítva van a biztós győzelem és a békés, eredményes együttműködés lehetősége.

Mihály király meglátogatta Turnu-Severint

Az ifju uralkodót, akinek ez volt első hivatalos funkciója, tüntető lelkesedéssel fogadta a lakosság.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A tegnapi turnu-severini kultúr-ünnepély volt Mihály király első hivatalos útja. Az udvari vonaton a király kíséretében Elena anyahercegnő, Duca, Stelian Popescu, Anghelescu, Constantin Bratianu és Hiotu miniszterekkel reggel kilenc órakor érkezett meg a turnu-severini állomásra. A pályaudvaron Franasovici államtitkár, a katonai és polgári hatóságok vezetői, valamint díszszázad várták a királyt. A város primárja átnyújtotta az uralkodónak a tradicionális sőt és kenyeret, amelyet Mihály király első ízben kóstolt meg. Ezután Te Deumot celebráltak a székesegyházban, majd a kulturpalotában megtartották az ünnepélyt az iskolák kiküldöttjeinek részvételével. A pályaudvartól a székesegyházig s onnan a kulturpalotáig terjedő útvonal mentén elhelyezkedett óriási néptömeg frenetikus éljenzéssel fogadta a királyt. Az iskolák növendékei nemzeti viseletben vonultak el a király előtt, majd a cserkészek és a régi darabontok következtek, akiknek öltözete nagyon

megnyerte az uralkodó tetszését. A kulturpalotában rendezett ünnepélyen Elena anyahercegnő elnökölt. Costescu a kulturpalota igazgatója felolvasta beszámolóját, majd Erdély, Bánát, Bucovina, valamint a szerb és macedon románok egy-egy képviselője beszéltek. — Anghelescu a kormány nevében 200 ezer lejes adományt ajánlott fel a kulturpalotának. Ezután a vendégek meglátogatták a turnu-severini liceum kiállítását és a régi várkastélyt. Délben bankett volt Elena anyahercegnő részvételével. A banketten Duca tartott pohárköszöntőt, amelyben rámutatott arra, hogy Turnu-Severin az első város, ahol I. Carol román földre lépett és Mihály király is első ízben látogatta meg hivatalosan a várost. Bankett után a királyi család és kísérete Orsovára hajózott. Ada-Kaleh sziget török lakossága és Orsova egész közönsége rendkívüli ovációban részesítette a királyt. Az útvonalon a román és külföldi hajók ágyulövésekkel és zászlókkal tisztelegtek a királynak, aki kíséretével este nyolc órakor tért vissza Bucurestibe.

Megnyílt a Népszövetség ötvenedik ülésszaka.

Mégis tárgyalásra került az optánspör. — A szentgotthardi incidensben Ausztria a bünös. — Jugoszlávia nem ratifikálja a nettunói egyezményt.

(Az Aradi Közlöny genfi tudósítójának távirata.) Ma délelőtt fél 12 órakor megnyílt a Népszövetség ötvenedik ülésszaka. A román delegátus az ülésen javaslatot tett arra, hogy tüzzék ki a Népszövetség szeptemberi ülésszakára a biztonsági és döntőbírósi bizottság működéséről szóló jelentést. A mai ülés csak formai volt s fél egykor végetért. Ezután zárt ülés következett, amelyen Scialoja indítványára elhatározták, hogy Stresemannhoz és Briandhoz táviratot intéznek, sajnálkozásukat fejezve ki, mert nem vehetnek részt az üléseken. Általános vélemény szerint a napirendi kérdéseket Stresemann és Briand távolléte miatt lassabban folytatják le, mint máskor. A zárt ülésen megállapították a tárgysorozatot. Az optánsper aligha kerül pénteken tárgyalásra.

A londoni jelentések szerint a Daily Herald arról számol be, hogy Franciaország és Anglia az optánsper ügyében együtt fog működni és mindent elkövetnek arra, hogy Romániát a magyar követelések teljesítésére bírják. A Times szerint megkísérlik, hogy az ügyben, még a tárgyalás előtt barátságos meg egyezés jöjjön létre. A Daily Herald szerint a szentgotthardi ügyben a hármass-bizottság jelentése meglepő, amennyiben az ódiomot a törtekért nem Olaszországra, sem Magyarországra nem hárítja, hanem Ausztriára.

Az esti genfi jelentések szerint az optánsperben a feleknek a közvetlen tárgyalást fogadják ajánlani és a tárgyalások megkönnyítésére egy pártatlan közvetítő bevonását.

A legilletékesebb forrásból nyert értesülésünk szerint egyes francia lapoknak azok a hírei, hogy Románia kérte volna az optánsper elhalasztását, nem felelnek meg a valóságnak, amelyet az a tény is bizonyít, hogy Titulescu főleg azért utazott Genibe, hogy személyesen foglalkozzék ezzel a problémával.

A bucuresti-i lapok hosszabb cikkekben

kommentálják Briand-nak ama kijelentéseit, amelyeket Chamberlain-nel folytatott megbeszélése után a sajtónak adott és amelyek szerint az optánsok ügye az érdekelt államok közvetlen tárgyalásai útján remélhetőleg elintézését fog nyerni. A Viitorul azt hiszi, hogy ez a kijelentés magában foglalja azt az elhatározást, hogy a Népszövetség tanácsa semmiféle Románia-ellenes határozatot nem fog hozni s a kérdés nyitva marad mindaddig, amíg Románia jogi álláspontja elismerve nem lesz.

Az olasz kormány betérjesztette a Népszövetséghez azokat az egyezményeket, amelyeket a fűmei kikötő használatára vonatkozólag Magyarországgal kötött és amelyeket a múlt év júliusában Romában irtak alá, hogy jegyzékbe vegyék őket.

Belgrádból jelentik: A nettunói egyezmény ratifikálása ügyében meglepetésszerű fordulat állott be. Marinkovics külügyminiszter gondolkodóba esett amiatt a felháborodás miatt, amely országszerte megnyilatkozott, vajjon betérjessze-e az egyezményeket a skuptinába ratifikálás végett.

Belgrádból jelentik: Pribicevics Szvetozár pártlapjában a Rjecsben cikket irt és abban párhuzamot vont a mostani kormányzat és gróf Khuen-Hédervary kormánya között és megállapította, hogy az utóbbi sokkal jobb volt, mint a jelenlegi jugoszláv kormányzat. 1903-ban egy hónapnál tovább tartottak a szerb tüntetések Zágrábban, de Khuen-Hédervary — bár idegen volt — nem lövetett a népre, mert több szeretet és megértés volt benne, mint a Vukicsevics—Davidovics kabinetnek saját nemzete iránt. A szerb-horvát koalíció annak idején hónapokig obstruált az országgyűlésen, de Budapesten mégsem jutott senkinek se eszébe, hogy ezért a házszabályok módosítását indítványozza. Pribicevics azzal végzi cikkét, hogy a paraszt-demokrata koalíció nem nyugszik addig, míg a kiontott vért elégtételt nem kap.

Aradiak lourdesi zarándoklata. Részletes beszámoló a zarándokot egyes fázisairól.

(Arad, június 4.) Ma érkeztek meg szerkesztőségünkbe a részletes beszámolók az erdélyi zarándokok utjáról Lourdes felé, a Lourdesban töltött napokról, valamint a Rivierán töltött szép órákról. Az egyik levelet dr. Wild Endre, a zarándoklat egyik vezetője küldte, a másikat pedig a csapat egyik aradi hölgytagja: Kelecsényi Ella.

Ez utóbbi levél a Velencében való tartózkodástól kezdve foglalja össze az ut eseményeit. A zarándokok eszerint Velence megtekintése után Páduába rándultak ki, majd Milánóban szálltak ki, ahol megtekintették a világhírű dómot. Ezután utjuk a francia Rivierán vezetett keresztül. Montecarlo környékén két autókirándulást tettek. Amerre csak a szem ellátott — így szól a levél — virág és virág... olajfa és pálmaligetek. Kicsolnakáztak a zarándokok a nyílt tengerre és majd a kirándulás után tovább utaztak Lourdesbe.

Pünkösdvásárnap este — írja dr. Wild Endre — résztvettünk Lourdesban a nagy körmeneten. Tízezer ember vonult fel égő gyertyákkal kezükben pünkösdvásárnap estéjén. A körmenetet a kínai érsek, a kassai, turini és más püspökök vezették, a hatalmas tömeg az Ave Mariát énekelte. A flamandok 1000, az olaszok 4000, a portugálok 1500 emberrel vonultak fel. Valami 600 beteg is résztvett tolokocsikhan és

horodgyakon a processzió. Az aradi zarándokok zokogtak a meghatottságtól, amikor dr. Pazsiny Bonaventura aradi minorita rendfőnök bucsubeszédet mondott a híres barlangnál, ahol szűz Mária megjelent egykor. Egy püspök pápai áldásban részesítette az erdélyi zarándokokat, akik közül másnap 25-en kirándultak Biarritzba és megfürödtek az Atlanti Óceánban. Visszafelé a Riviera virágerdejében, parfümflatban utaztak 24 órán át a zarándokok a tenger partján Rómáig, ahol, mint azt megírtuk, kihallgatáson jelentek meg a pápa előtt.

Nizzában kiszálltak pár órára a zarándokok és megtekintették a csodaszép várost. „Láttunk sok szép angol és francia hölgyet” — írja érdekes megfigyelésként Kelecsényi Ella — „figyeltem elegáns toalettjeiket, de nem láttam térdentelű ruhát. Csaknem olyan hosszú ruhát viselnek, mint jómagam”.

Rómában dr. Monay Ferenc apostoli gyónató, volt aradi pébános és a magyar tudományos intézetek vezetői fogadták a zarándokokat az állomáson. Csütörtökön dr. Wild Endre a katakombákban szent misét és alkalmi beszédet mondott, a zarándokok pedig megáldoztak, pénteken, június elsején pedig, mint azt megírtuk a pápa fogadta kihallgatáson az aradi, illetve erdélyi zarándokcsapatot.

Lábass Juci könyvet irt

a szerelemtől és a nőről, aki mindig a földön marad.

A ragyogó primadonna egy forró és perzselő szerelem történetét vetette papírra és a nagy hegedűművészről is ír benne.

(Az Aradi Közlöny budapesti szerkesztőségétől.) Ha megkérdezik valakitől Budapesten, hogy ki a legszebb nő, kétségtelen, hogy száz ember közül kilencven így fog válaszolni: Lábass Juci. A nagyszerű primadonna, aki ma Fedák Sári mellett a legnagyobb gázsit kapja és hét millió koronán alul nem lép fel esténként, valóban a legragyogóbb, tündöklő asszony. Azt azonban kevesen tudják Lábass Juciról, hogy üres óráiban szenvedélyes könyvmádó, akinek pazar pompával berendezett lakásában külön könyvtárszoba polcain a bel- és külföldi írók remekművei sorakoznak fel. Ezek a könyvek nem szabadisztek, mert a primadonna ugyszólván valamennyi könyvet a legnagyobb élvezet tel olvasta végig.

Lábass Juci most nagy fába vágta a fejszéjét, valami olyasmibe, amit operettprimadonna még nem tett. Könyvet irt. Nem emlékiratot, hanem komoly regényt, amely nem a kulfisszak világából meríti tárgyát, hanem egy komoly, nagy és perzselő szerelmet vet papírra. A regény vezérmotívuma érdekes: A színpad forró levegőjéhez szokott primadonna és a mélyérzésű hegedűművész szerelme. A könyv izzik a vérző szívű, nagy művész szerelmében és mint a mai jazz-band-es kor szimbóluma, végigkíséri a féktelen temperamentumu primadonna mozgalmas lelkivilága. A halkszavu, szordinozott művész megérti a színésznőt, de a mély rezgésű hegedűhurok sejtelmes világához szokott férfi kénytelen végül belátni, hogy a négy hegedűhúr engedelmessé rezgése megtörik a — Nőn.

Hogy honnan vette a témát Lábass Juci, azt nem nehéz kitalálni. Egész Budapest tudott arról a határtalan szerelemtől, amely Jascha Heifetz-et, a világhírű hegedűművészt Lábass Jucihoz kötötte. — Jascha Heifetz nem mondható szegény embernek. Ötéves szerződése van a legnagyobb amerikai impresszárióval, aki kerek összegben a költségeken felül évi 200.000 dollár honoráriumot fizet a művészeknek. De az impresszárió ezzel a hegedűcsodával, akit a kritikusok ma a világ legelső hegedűművészenek tartanak, még így is jó üzletet csinál. Azt mondják, hogy két év alatt megkereste azt az összeget, amelyet öt év alatt tartozik kifizetni Jascha Heifetznek. És ez a Jascha Heifetz ott térdelt Lábass Juci lábai előtt és könyörgött neki, hogy legyen a felesége. Lábass Juci nemet mondott, mert nem akarta otthagyni Magyarországot. Vagy ami valószínűbb, más oka is volt.

Megkérdeztük Lábass Jucit, hogy mondjon valamit új könyvéről. A primadonna nehe-

zen akart megszólalni:

— A könyv megírásához az ötletet egy régi udvarlóm kitartó szerelme adta meg, aki történetesen hegedűművész volt. A nevé nem mondom meg. Ez a hegedűművész egyszer eljátszotta nekem a világ legszebb zenéjét. Mikor letette a vonót, belenézett a szemembe és így szólt: Ma chère, míg én a menyországban jártam, maga lent maradt a földön. — mert — Nő. És ekkor hirtelen megértettem, amit mondott: a nő akár művésznő, akár kenyereslány, a földre született. Csak a férfi képzelete emelheti a menyországba. Az égi lepel azután lehull és a férfi kénytelen belátni, hogy az éteri magasság csak illúzió, mert az igazi nő maga a valóság, a földi elképzelés. Ezt akartam megírni a könyvemben és remélem, hogy sikerült is. A könyv egyébként ősszel kerül ki a könyv piacra.

Porosak az aradi parkok.

A játszódozó kisgyermek sulyos panasza. — Az aradi fluk, leányok felségfolyamodványt irtnak Mihály királynak.

(Arad, június 4.) A szerkesztőségi levél-szekerényből ma nem mindennapian érdekes levél bukkant elő. Kis emberpalánták keserű panaszai sűrűsödnek össze az irástudományban és fogalmazásban kétségtelenül jártas legényke által megcirkalmazott, de mégis naiv gyermeki lelket visszatükrözőtető levélben: Porosak a parkok! Fel tetszenek mérni ennek a sulyát? A gyermekek, ötven Eminescu-parki kis fiú és kis leány nyílt levélben felemlik szavukat a parkok porosságá ellen. Komolyan, talán percek, órák komolyságával megtanácskozták a gyermekek az ügyet: itt tenni kell valamit! Ezt a port nem lehet csak úgy minden további nélkül lenyelni. És szereztek egy irástudó legényt, aki aztán összefoglalta a kis fiúk és leányok sulyos méltatlankodását, amit tessék kérem valóban komolyan venni, nagyon komolyan, mert az ötven elkezeredett jövő-nemzedék erősen bizonygatja, hogy ha kell, hát elmennék a legfelsőbb kollegájukhoz, Mihály királyhoz is, mert ő bizonyára rá fog parancsolni a locsoló bácsira és a seprő néni-re, hogy: tessék kérem vigyázni, mert nekem bizony egészséges alattvalók kellene, tehát ne poroljatok ti bácsik és nénik ott az aradi parkokban!

A levelet különben ezennel átadjuk ünne-

Eözema

„Ezek óta szemében szenvedő egyének rendszerint visszakapják a Kadum-kenőcsöt használva, amely rögtön eltünteti a viszketegséget.

pélyesen a nyilvánosságunk. És szól a levél imígyen:

„Kedves Szerkesztő bácsi! Nagyon szépen köszönjük itt is szüleinknek azt, hogy fővágyainkat kielégítendő, az Eminescu (Baross-parkba) küldenek játszani, hol egyedül, (hiszen már vannak közöttünk 8 évesek is), hol dadának, hol pedig a „fräulein” felügyelete mellett. A dadával még csak rendben volna a dolog, mert ha ő leül egy helyre, mi elszaladhatunk jó messzire, de a fräuleinnal már baj van. A fräulein igen szigorú egyén és mert nem akar a barátja, vagy barátnője pletykájából egy szót se veszíteni, csak azt engedi meg, hogy körülötte játszunk. Hevesebb jelenetelnél (különösen, ha férfi ül mellette a padon), nagyokat rug és veri fel lábával a jó port. Ha azt nem akarjuk nyelni, akkor jön a verés. A napokban katonabácsik muzsikáltak a parkban és mi táncolni kezdtünk, de ez nem sokáig tartott. Oly nagy volt a por, hogy sokan elkezdtek köztünk köhögcselni. Hiába a parkos bácsi nem öntözget és mi nem játszhatunk lelocsolt parkban, pedig szüleink talán borralalót is adnának neki, ha felöntözgetné ott egy kicsit.

Tegnap aztán nagy haditanácsot tartottunk arról, hogy miképp lehetne a port eltüntetni a parkból és elhatároztuk, hogy ha a parkos bácsi e levél után se fogja öntözni a parkot, hogy mi ott pormentesen játszhatunk, akkor levelet irtunk Mihály királyunknak, hogy jöjjön le Aradra közénk, de csak mint játszótársunk és nézze meg, milyen a mi játszóhelyünk. Ha azt megnézi, akkor biztosan szigorú parancsot fog adni a parkos bácsinak, hogy locsolja fel játszóhelyeinket, még pedig úgy, hogy se sár, se por ne legyen, mert a leendő katonáknak testi fejlődésére a szülők által adott jó táplálék mellett pormentes levegőre van szükségük. Elhatároztuk, hogy leány játszótársaink ügyében Mihály király anyjának írunk, aki fel fogja kérni a nőegyleteket, parancsolják meg a parknéinek, hogy locsolja az Eminescu-park játszóhelyét. No de belefáradtam az írásban, tehát nagyon szépen felkérem a Szerkesztő bácsit is, írjon egy pár olyan hatásos sort, hogy a parkbácsi aképp locsolja a játszóhelyeinket, hogy mi ott el ne csusszunk, ne sározzuk be a szép cipőt és pormentes levegőt találjunk. Ötven játszótárs nevében Iván a parkcsöppségek elnöke.”

Mi a magunk részéről is elismerjük a kis elnök panaszainak jogosságát, mielőtt azonban a felségfolyamodványra sor kerülne, jó volna, ha a szülők egy küldöttséget szerveznenek, amely a város vezetőségéhez fordulna, hogy az tegyen eleget a csöppségek kérésének, hiszen a jövő nemzedék testi fejlődésére ügyelni, mindnyájunknak polgári kötelessége.

Támadás

Benes emlékiratai ellen.

Prága. A L'umier folyóiratban Kalista kulturtörténész kritizálja Benes háborus emlékiratait és megállapítja, hogy az antant csupán a saját, önző érdekében cselekedett, amikor Csehország barátja lett. 1917-ben Franciaország megengedi a cseh hadsereg megalapítását, ugyanakkor pedig különbeke ügyében tárgyal Ausztria-Magyarországgal. 1917-ben az oroszországi fordulat komolyan fenyegette az antant keleti érdekeit, a csehek és lengyelek felszabadítása közös érdekké vált az antant biztonságának megerősítése céljából. Az antant Csehszlovákiát hamarabb ismerte el, mint Lengyelországot és Jugoszláviát, de csak azért, mert felfegyverzett hadserege volt Szibériában, amely sakkbantartotta a kommunistákat és a központi hatalmak hadifogolytáborait.

Justh Jánosné meglátogatta Putty Lyát.

Hogyan él a híres magyar filmsztárnő amerikai otthonában.

(Arad, június 4.) Justh Jánosné, akinek hollywoodi látogatásáról a napokban írtunk, amerikai tartózkodása alatt felkereste Putty Lyát, a híres magyar filmsztárnőt s erről az alábbi érdekes cikkben számol be:

„Putty Lyát az Uristen jókedvében teremtette. Tizenöt éves és pont. Egy nappal sem néz ki idősebbnek. Hogy csinálja, titok, de így van. Tökéletesen szép. Szemei a legcsodálatosabb ragyogó tekintetű barna szemek, mint ha csillogó drága könny és kelet illó olaja vonná be ragyogásával a gyönyörű szép, egyénies szempárt. Arra a legfinomabb profil, — szemben a leghamiskásabb bakfis és komolyságában szoborszerűen nyugodt. Kicsi finom orr, csigametszésű tökéletes ajkak, nyaka mint kicsi gyermeké, gyöngéden gömbölyded, félrövid haja követi feje szép formáját, reásimul nyakára, tarkójára és ott szelíden visszakunkorodik egy puha hullámban, — Putty Lya szép fején az ondulólóvas nem hagyja mesterkéltnél lélektelen nyomát, olyan ez a tökéletesen szép formájú fej, mint a renaissance hibátlan szépségű angyalfejei. És a legkevesebb, legkedvesebb kis fehér kosztümjében, formára egy monással sem több, tizenöt évesnél. Csoda és tünemény, az élet vitrinjébe való drága, szép élő csodababa.

A „Hindu siremlék“ rabnő szerepében láttam először filmet, járása, egyénies mozgása mélyen emlékezetemben maradt: most kicsit meghatótt, mikor élő elevenen viszontláttam kedves és kecses járását, mozdulatait, ami oly nagyon tetszett a filmen akkor. Hogy lime mégis igazán Putty Lya van előttem, a film csodáit híres művésze, ha nem látom filmen, el sem tudom hinni, hogy ez a kedves, csupa gentry-arisztokrata mozdulatu, öltözködési, jókedvű kis leány nem most jött ki rövid vakációra a Sacre-Coeurból, hogy oda visszamenjen pár verőfényes szép szülei hét után.

Öltözködése: Ma például ilyen volt: kintőn „kiütött“ fehér antilop alacsony sarkú fűzős félcipő, halovány gyöngyszin finom, nehéz, sima selyemharisnya. Mély plisszékbe rakott ivoire szín cheviottekasha szoknya, ugyanolyan egyszerű béleletlen kosztümkabát, oh, falusi kastélyok kedves szokása, mikor a kosztümkabátot ily hüvös napon, mint a mai is könnyen kigombolva magunkon hagyjuk a szobában, mindehhez ivoire szín krepdesin egyszerű angol bluz, néhány ujnyi szegővel, sajátjából való kicsi kerek gallérkával. Se gyűrű, se ékszer, sportról jön és azzal az utólérhetetlen nemesen egyszerű jóízűséssel öltözködik, amit nem lehet eltanulni, amibe születni kell s ami a magyar gentry-arisztokrata asszonyok, leányok olyan eltanulhatatlan és minden sikert biztosan kivívó sajátossága. Hogy él? Mondja el ő maga.

— Sportolok! Oh sokat! Legkedvesebb a lovaglás, otthoni emlék. Azután tennisz, Golf, Uszás. Tegnap huszonnégyszer usztam körül az uszoda medencéjét!

Az angol stílusú, pompásan kényelmes berendezésű fogadószobában kedvesen, kellemesen cseng mesélő hangja, — és aztán beszélünk sokat, Magyarországról, Erdélyről, ismerős familiákról, hogy mit, erről nem tudok leírni semmit, ahogy nem tudtam leírni, mikor például odahaza valakivel, akit régen láttunk, elmesélünk egymásnak sok mindent, mi történt, ki hogy van, mi újság és minden ilyen. Az inas hozza a kis szervírozó asztalkát. Dehogy tea! — tejszínes délutáni uzsonnakávé járja. Szesz italokat is hozott. — többiek ittunk egy keveset. Putty Lya nem iszik. Egy cseppet sem.

Mesélünk, beszélünk tovább. Putty Lya egyéniség. Olyan, amilyen millió között akad egy. Művészete most van emelkedőben.

Mondja, hogy ami filmet eddig itt játszott, az nem kellett neki. Berlinben. „Charlotte ist verrückt“ című filmje készült el most, ezt szereti. (Micsoda sikere lesz a filmnek, amire ő is rámondja, érzem, ebben jó volt játszani!) Most a Columbia-Studióban három filmje fog készülni itt Hollywoodban, kitűnő rendezőt kapott, — akkor jött a telefon erről, mikor most nála voltam, — örült, örömeiben kedves volt, mint mikor a kisleány érdemképecskét kap az iskolában. Ugy repült az idő. Észre sem vesszük. Csendes, halk szóval, szép, komoly beszélgetésben s amint alkonyodik és felgyulnak a villanycsillárok itt és szerte a városban, a három földigérő, nagy üvegablak sötétkék bársonyfüggönye egy csendes, kellemes társalgó szobát takar, szinte megóv a zajos, ideges világtól.

A világhírű filmstár Putty Lya otthona urias-magyar izlésű, nem „hiper-művészi“, „démoni“. Oh dehogya! Emeletes villaszerű ház, tágas, pázsitos előkerttel, berendezése kis előtérből jobbra nyíló nehéz, faragásos, tágas renaissance ebédlő, szemközt a társalgóban sűrű és sötétkék bársony, mély karos székek, faragott antik butorok. Egy sor sűrű, barna, sötétkék, minden disz, mízés vagy fantasztikus rajz nélkül való bársonypárna, az angolstílusú, modern bársonypamlag hátahoz támasztva, a kandalló előtt néhány szép faragott karosszék, oldalt középnagy régi yelencei tükör, dohányzó asztalka, néhány szép lámpa itt-ott, fekete zongora, előtte sötétkék

Litvánia visszaköveteli Vilmát Lengyelországtól.

Súlyos konfliktus a két ország között.

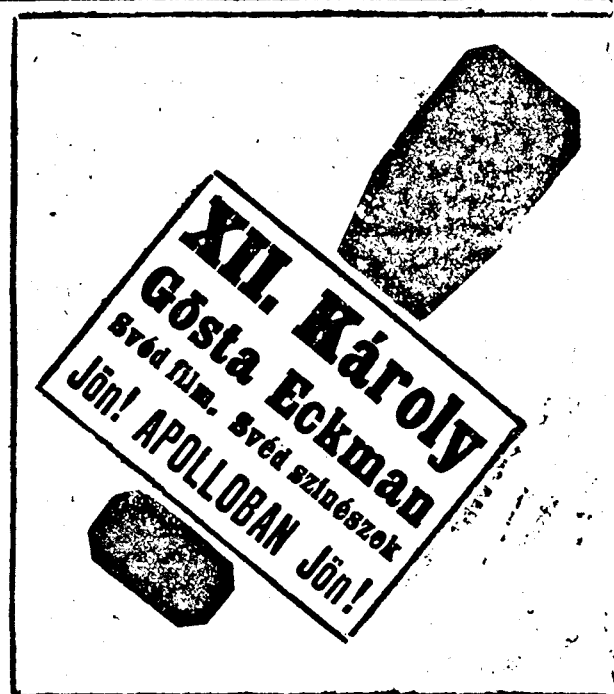
(Az Aradi Közlöny távirati tudósítójától.) Varsóból jelentik: A litván kormány közzétette az ország alkotmányának novellizált szövegét, amely Vilmát Litvánia fővárosává proklamálja. Zaleszkyi lengyel külügyminiszter ezzel kapcsolatosan Waldemar litván miniszterelnökhöz jegyzéket intézett, amelyben kijelenti, hogy Vilmának litván fővárossá való kikiáltását a lengyel kormány Lengyelország területi integritása ellen irányuló üres tüntetésnek tartja, jogi alap és

Volt belügyminiszterből kiadóhivatali igazgató.

Beniczky Ödön volt magyar belügyminiszter a budapesti Ujság adminisztratív igazgatója lett.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Egy budapesti hetirport érdekes és pikáns szenzációt írt meg legutóbbi számában. A cikk — melynek valódiságát persze nincs módunkban ellenőrizni — arról szól, hogy Beniczky Ödön volt magyar belügyminiszter a budapesti Ujság című lap kiadóhivatali igazgatója lett. A nagy meglepetést keltő cikk röviden leírja a volt magyar belügyminiszter pályafutását. Mint tehetséges, harcos és fiatal újságíró dolgozott Beniczky az 1910-es években az Alkotmány szerkesztőségében. A fiatal politikai publicista az újságírást hamarosan a politikai életpályával cserélte fel. Országgyűlési képviselő, majd főispán lett. Konzervatív, megfontolt politikus, akinek komoly jövőt jósoltak azok, akik képességeit ismerték. A forradalmak lezajlása után, 1919-ben a szélső ellenforradalom élén látjuk. És a legviharosabb időkben politikai karrierje eljut tetőpontjára — az ország belügyminisztere lesz. Belügyminisztersége idején minden módon igyekszik megakadályozni az atrocitásokat, a rendőri nyomozásokról közvetlenül magának referáltat és harca az atrocitások ellen sok tekintetben meddő marad.

A belügyminiszteri széket elhagyta s mint

bársonypárnás tetejű padocskával, a közepén hatalmas középkékszin perzsaszőnyeg. Karos gyertyatartók a falon, egyiptomi cigaretta, csend és nyugalom, itt és így lakik egy asszony, aki művészlélek, aki egyéniség, aki nem szabad és nem is lehet olyan mértékkel mérni, mint más ezer és ezer és millió asszonyt, a szive arany és ma bizonyítást millió és millió asszonynál több irigya, mint irigyelte volna, ha otthon marad egy csendes falusi kastélyban Magyarországon, ahonnan kiszállt, ideszárnyalt, mert az élet, szépség, művészdicsőségével koronázott királynője.

— A lengyel külügyminiszter jegyzéke.

politikai következmények nélkül. Lengyelország jogát Vilmára az 1922-iki népszavazás és az 1923-iki nagyköveti konferencia elismerték.

— Sajnálkozással jelentem ki — mondja Zaleszkyi, hogy ezen alkotmánymódosítás csak megnehezíti a folyó lengyel-litván tárgyalásokat, amelyek egy megegyezés létesítésére irányulnak. Az alkotmánymódosítás elentétben áll a népszövetségi alkotmány szellemével is.

egyszerű képviselő köztisztviselőként szerepelt a múlt parlamenti ülészakban. Neve pár esztendővel ezelőtt hirtelen összekapcsolódik az Ujság című lap nevével. A Somogyi-Bacsóügyben egy vallomását teszi közzé az akkori Az Ujság és ennek a vallomásnak a közlése az Ujság betiltására vezet.

Azóta újra megengedték az Ujság megjelenését, Beniczky Ödön azonban a politikában többé nem helyezkedett el. Az egykori újságíró, a viharos idők belügyminisztere — most érdekes pályát változtatott. Újra hozzákapsolta sorsát az Ujsághoz. Néhány nappal ezelőtt belépett az Ujság kiadóhivatalába. Az egykori aktív belügyminiszter Hirsch Hugó igazgató mellett, mint adminisztratív igazgató szerepel. Eddig szól a cikk.

A legszebb nő,

Dolores del'Rio alakítja a híres Rod la Roqueal együtt Tolsztoj örökszép regényének: a „Feltámadás“-nak főszerepét. A művészet csodája és remeke ez a megrendítő film, mely még ma, kedden és holnap, szerdán utoljára kerül vetítésre az Apollóban.

Jön XII. Károly. Szenzáció.

Jön!

Világláger

Jön!

ALRAUNE — Hans Heinz Ewers regénye

Brigitte Helm

Petrovich Svet'szláv

Paul Wegener

A KULISSZAK MESELIK.

A Dybuk próbái és viccei. — Aki Vándornak jó szobát kínál. — Menelaus és a görög vizum. — A „nagybeteg” Győző a hölgykoszoru közepében.

A DYBUK szökkeni most fel az izgalom forrólázát a kulisszák mögött. A rendező Mészáros a stílus kedvéért egyenesen behatóan foglalkozott a zsidó vallással és rituális szabályaival, sőt a rendezés hibátlanágának elérése céljából több ismert aradi Izraelita vezető férfit is fölkérték a rendezés ellenőrzésére, csak hogy minden a kifogástalan eredetiséget viselje magán.

Csak egyszer esett ki a stílusból Mészáros: amikor ugyanis egy kis szerepet játszó, kalapban levő kardalóra rászól az I. felvonás próbáján, amely történetesen egy imaházat ábrázol:

— Kérem, nem illik kalappal lenni a színpadon...

A kardalosunk azonban föltalálta és kivágta magát:

— *Bocsánat, eredeti akartam lenni, hisz zsidó imaházban a föltett kalap kötelező...*

HA MÁR ennél a rituális viccnél tartunk, mondjuk el a másik megtörtént kis humoros esetet is:

Szombaton a rendkívül elfoglalt Kallós, aki egy rabbit játszik, nem jelent meg a próbán s amikor a rendező szemrehányást tett neki a távollétért, Kallós konnetteljesen monddta:

— *Már engedd meg, de egy rabbi szombaton csak nem dolgozhat!*

EZ A HÉBER KABBALISTA LEGENDA a misztikus zsidó rituális színeiben az eredeti zsidó felfogást, gondolatmenetet tükrözi vissza a lelkek, rossz szellemek koborlásának fantasztikusságával körítve. Erre jellemzően szép ez a kis dialóg:

A *Mesulah* (a harmadik batlánhoz): Reggel egy zsidóasszony jött ide, hogy kinyissa a szent ládát a lányáért, aki két napja vajudik, hogy egy életet világra hozzon. Most egy másik zsidóasszony járt itt, hogy kinyissa a szent ládát a lányáért, aki két napja küzdök a halállal.

III. *Batlán: No és?*

A *Mesulah* (álomszerűen): Mikor egy olyan embernek a lelke, aki még nem halt meg, át készül költözni egy olyanak a testébe, aki még nem született meg, akkor harc támad. Ha a beteg meghal, akkor világra jön a gyerek. Ha a beteg meggyógyul, akkor a másik: halott gyereket fog szülni.

És ezt egy Rappaport nevű asztalosból jött jiddis író írja.

A ZENEBONÁBAN Kun Dezsőnek van egy egészen jól sikerült notabeneje. Ő a portás. Telefonál. Szobát keresnek a szállóban. Kun beszél a kagylóba:

— Ááá van szerencsém Vándor ur, hogy van, hogy van? Szoba kell? Nagy ugyan a tulzsfultság, de *Önt egy nagyon szép, hercig kis szobával várjuk...*

Nagyon szép hercig kis szobával...

A SZÉP HELENA operettben történt még az I. felvonás végén, amidőn Menelaus Kréta-ba megy. Az egész egylites éneklő:

— Kréta-ba el... Kréta-ba el...

És Menelaus — Deésy Jenő — elindul a nézőtérre át Kréta-ba. Az ajtóban előáll az inspekciós rendőrtisztviselő és tettetett szigorral mondja:

— *Pardon domnu Menelaus, hol az utlevél, a görög vizum és a rendőri kijelentkezés...*

Menelaus kivételesen azonban ezek híján is megjárta Kréta-t...

A BETEG GYŐZŐ az utóbbi napokban nagyon megdobogtatta az aradi szívet. Ma aztán Aradra érkezett Buziásról felesége, Győzőné-Orbán lby, aki nevetve cáfolta meg mindent:

— Tényleg nagy beteg az uram s engem oda is sürgőnyözt. Egész uton vetettem a keresztet, csak még *látom* találgat.

amikor megérkeztem, sietni akartam betegágyához... A vendéglő előtt hölgykoszorúval találkozom s a kellős közepéből ki nem integet ki, mint az én „haldokló” uram. Így „bucsu-

zott” az élettől az aranyos Frédi bátyánk, aki Buziáson nagyon is karakán legény lehet, még beryke kis angol bajuszt is növesztett... *Tarián.*

Légi látogatást rendeznek a kisantant-államok.

Románia nagyobb repülőrajt küld a cseh, lengyel és jugoszláv fővárosokba.

(Az *Aradi Közlöny* *bucuresti-i tudósítójának távirata.*) A csehszlovák repülők legutóbbi bucuresti-i látogatása alkalmával merült fel az a terv, hogy a kisantantba tartozó államok repülői a jövőben évente körrepüléseket rendezzenek, amelynek során ellátogatnának a kontinens minden államába. A terv kivitelét és a körrepülés megrendezését a román királyi repülőklub vállalta magára, amely Angheliescu

tábormok hadügyminiszter jóváhagyásával és támogatásával most elhatározta, hogy a legközelebbi napokban egy nagyobb légi eskadront küld látogatónak Jugoszláviába, Csehszlovákiába és Lengyelországba. A repülők első utja Prága lesz, ahol találkozni fognak a jugoszláv repülővel, akikkel együtt aztán Varsóba, majd onnan Belgrádba repülnek.

Telef. 70. **ERZSÉBET SLAGER-MOZGO** Telef. 70.

Fanamat világszenzáció! ■ ma d. u. 5, 7 és 10 órákor ■ Erdélyben premier!

CHANG.

Eredeti színi felvételek. ■ Mérsékeltén emelt helyárak.

Jön! Tánoló Bécs (Dunakeringő II.) Lia Marával Jön!

Hatálytalanították az aradi zárdaiskola nyilvánossági jogának felfüggesztését.

A közoktatásügyi miniszter távirati rendelete a timisoarai püspökséghez. — A németek az iskolák elleni támadást Genfben panaszojják el.

(Arad, június 4.) Ma délelőtt a timisoarai püspökséghez távirat érkezett a közoktatásügyi miniszterium vezetőigazgatójától, amely a többek között a következőket tartalmazza: „Azon magániskolák nyilvánossági joga, amelyeknek eddig is megvolt ez a joguk, továbbra is fenntartatik azáltal, hogy a Consilium Permanent a jövő tanév kezdetén intézkedik oly irányban, hogy ezek az iskolák a törvény rendelkezéseivel alkalmazkodjanak.”

Ez a távirat annyit jelent, hogy a nyolc bánáti felekezeti iskola — köztük az aradi zárdaiskola — nyilvánossági jogának betiltását, amelyről a napokban hírt adtunk és amely oly nagy megdöbbenést keltett a kisebbségi körökben, felfüggesztette a közoktatásügyi miniszterium ez év végéig. Ez a sürgőnyi intézkedés némi megnyugvást kelthet egyházi, mint szülői körökben, mert ezáltal legalább eléri azt, hogy a tanulók nem lesznek kénytelenek az egész éven át saját anyanyelvükön tanult tárgyakból hirtelen románul vizsgázni, de a szülők is megszabadulnak súlyos vizsgadíjkielégülésektől.

Van azonban a táviratban egy kitétel: „a törvény rendelkezéseivel való alkalmazkodás”, a mely sokféle magyarázatra ad alkalmat. Meg kell itt állapítani, hogy amaz iskolák, amelyeket most már csupán „meg akar” fosztani a közoktatásügyi miniszter a nyilvánossági jogtól, mindent elkövettek eddig is, hogy a törvényes rendelkezéseknek megfeleljenek. Most már csak az lehet kérdéses, hogy mit kell tulajdonképpen érteni a „törvény rendelkezése” alatt. Az iskolákat mind püspökök alapították és azok közvetlen vezetése alatt állottak. Így tehát nem kétséges, hogy ugy az apácaiskolák, mint fiupolgári iskola felekezeti tanintézetek, amelyeknek előadási nyelve a román tárgyakon kívül az anyanyelv. Ami ama kifogásokat illeti, amelyekkel a bánáti iskolák nyilvánossági jogának megvonását indokolták, felemlíthető, hogy ugyanilyen kifogásokat talán nagyobb mérvben is lehetne állami iskolák ellen felhozni, ahol még liceumokban is népiskolai oklevéllel rendel-

kező tanerők működnek. Annyi bizonyos, hogy a Bánát katolikus világa sehogy sem nyugszik bele ebbe az egyenlőtlen elbánásba és követeli, hogy a kultusztörvény szerint minden egyház a maga szervezete szerint rendezze be egyházi iskoláit, ha szükséges, világi tanerők által is.

A nyilvánossági jogot megvonó rendelet, amit most táviratilag felfüggesztettek, hallatlan elkésredést keltett nemcsak a magyar, hanem a bánáti sváb kisebbségek körében is. Jellemzi ezt a hangulatot a Timisoarán (Temesvárott) megjelenő „Banater Deutsche Zeitung”. A svábság hivatalos sajtóorganumának vezető cikke ezzel a kérdéssel foglalkozik és azzal kapcsolatos teendőket vitatja meg igen kemény hangon.

— Ez a rendelet — így szól a cikk — nemcsak a polgári és felekezeti egyenjogúság megsértése, hanem gyűlöletes tendenciát mutat az egész katolikus egyház és annak intézményei ellen. Bármennyire is fájnak és elkeserítenek bennünket a legújabb iskolarendeletek, legalább tiszta helyzetet teremtettek. A püspökség valószínűleg újból mindent el fog követni eme rendelet visszavonására. De mi a további alkudozásokhoz nem fűzünk semmi reményt. Számunkra már csak egy védelmi eszköz adódik: a végsőig való ellentállás és csak egy út: a Népszövetséghez Genfben! Ott sok állam van képviselve, amelyeknek mind vannak szerzetesi iskolák és tudják, u. n. „felekezeti” vagy egyházi iskolák-e a szerzetesi iskolák? Angheliescu ur talán azután is folytatni fogja erőszakoskodásait. De akkor is be fogjuk bizonyítani, hogy a vértanuk bátorságával rendelkezünk és a világ tudni fogja, mit tartson kormányunk szabadságfrázisairól.”

— Mussolini repülő-utja. Rómából jelentik: Mussolini tegnap vizirepülőgépen, amelyet Balbo légügyi államtitkár vezetett, Orbetello-ba ment, ahol megtekintette a földközítengeri repülődandárt. A szemle végeztével Ostiába ment, ahol a nép nagy lelkesedéssel ünnepelte.

APOLLOBAN

kedd

szerda

Feltámadás

Tolstoj Leo
hires regénye

5, 7 és 9-kor

Rod la Beque
Dolores del Rival

A Legfelsőbb Közigazgatási Tanács kimondta Aradváros tanácsának feloszlását.

Három vádpont alapján jött létre a feloszlási vélemény. — Elment az átirat a belügyminiszterhez. — A hivatalos feloszlás előreláthatólag a hét közepén történik meg. — Georgescu prefektus nyilatkozata az interimár-bizottság összeállításáról.

(Arad, június 4.) Az aradvárosi tanács másfél esztendő óta huzódó ügye — úgy látszik — most befejezést nyert és tiz miniszteri vizsgálat eredményeképpen a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács szombaton meghozta döntését, amelyben véleményezte az aradi városi tanács feloszlását. Kemény harc előzte meg ezt a határozatot. Szakadatlanul folyt a küzdelem, amelyben mindkét fél derekasan kivette részét, egymást követték az aradi városházán a miniszteri vizsgálóbiztosok és az elkéseredett harcnak végeredményben a város adta meg az árát, mert a küzdelem közepette lehetetlenné vált a város fejlődése érdekében a legcsekélyebb produktív munka is.

Panaít Petrescu, a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács tagjának utóbbi vizsgálata óta liberális körökben erősen tartotta magát a hír, hogy ezzel befejeződött a küzdelem: az aradi városi tanács feloszlása befejezett tény. S a hírt tegnap megerősítette az épen Bucurestiben tartózkodó Georgescu János prefektus távirata, amelyben közölte az aradi prefekturával, hogy a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács szombati ülésén döntött a tanács sorsa felett és kimondta a feloszlást. A hír percek alatt elterjedt a városban, úgy, hogy tegnap már mindenki tudta, hogy a másfél éves harc immáron befejeződött. Ma délben hazaérkezett Georgescu János prefektus, akit felkerestünk s aki mindenben megerősítette a kapott adatokat.

— A Legfelsőbb Közigazgatási Tanács — mondotta a prefektus — szombati ülésén megadta az ugynevezett „aviz”-t a feloszlásra, azaz véleményezte a feloszlást. A döntést 1557—1928. szám alatt iktatták be és a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács 2562—1928. szám alatti átiratában értesítette erről a belügyminisztériumot, ahol az ügy jelenleg fekszik, míg az interimár bizottság névsora elkészül. A feloszlási javaslat három pont alapján született meg:

1. A város a kezelésére bizott alapokat és alapítványokat, amelyeket a Casa de Depunere-ban (letéptéztár) kellett volna a törvény rendelkezései szerint elhelyeznie, aradi magánbankokba helyezte, amivel súlyos törvényszegést követett el.

2. A város jelenlegi vezetősége megválasztásuk alkalmával felmerült költségeket, amelyeket a törvény szerint a jelölteknek kell fedezniük, a város pénztárából fizette ki.

3. A város vezetősége aszfaltmunkálatokat hajtatott vágre, nyilvános árlejtés megtartása és a törvényben előírt miniszteri jóváhagyás nélkül, ami beleütközik a számviteli törvény erre vonatkozó szakaszaiba.

— Ezek voltak azok az indokok, amelyeknek alapján a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács hozzájárult a városi tanács feloszlásához.

— Az interimár bizottság tagjainak névsorát hogyan állították össze, prefektus ur? — volt a kérdés.

— A feloszlási dekrétum közlésével egyidőben kell az interimár bizottság névsorát is közölni — válaszolta a prefektus — és ez oka annak, hogy a feloszlást még nem publikálták hivatalosan. Most

akarjuk ugyanis az interimár bizottságot összeállítani, azért jöttem tulajdonképpen haza. Az erre vonatkozó tárgyalásokat legfeljebb két nap alatt folytatjuk le, úgy hogy legkésőbb szerda este visszautazom Bucurestibe, ahova már elviszem a kész névsort. Természetes, hogy ilyen körülmények között még nem tudok nevekkel szolgálni, mert ebben a pillanatban magam sem tudom, kik lesznek az ideiglenes bizottság tagjai. A tárgyalásokat még ma este megkezdem.

— A Victoria ügye egyáltalán nem szerepel a feloszlási indokok között?

— Nem — felelte határozottan Georgescu János prefektus — ez a kérdés nem is került szóba.

Itt írjuk meg, hogy információink szerint bizonyosra vehető, hogy az interimár bizottság elnöke dr. Robu János volt főpolgármester lesz és hogy a tagok névsorában két magyar nemzetiségű tag is helyet foglal, miután a prefektus intenciója az, hogy a kisebbségeknek is megfelelő képviselést ad a város vezetőségében.

— Még egyet akarok megjegyezni — mondotta az intervjú befejeztével a prefektus — én tulajdonképpen nem az aradi városi tanács miatt utaztam Bucurestibe, mert ezt ugyanis elintézték. Én

Nobile életjelt adott magáról.

(Az Aradi Közlöny éjszakai távirati tudósítása.) Tokióból jelentik: A saporci szikratáviró nehezen kibetűzhető jeleket kapott, amelyekből „S. O. S.” és „Északi olasz expedíció” jelzéseket lehetett nagynehezen kivenni. Szakértők szerint Nobile tartalékrádiókészülékkel

próbált életjelt adni magáról, mivel messzehordó készüléke hasznavehetetlenné vált.

A moszkvai jelentések szerint Archangelszkból egy léghajó és két jégtörő hajó indul el Novaja Zemlja sziget és a keleti Spitzbergák felé, hogy az Italia után kutasson. Az expedíciót Unschnitt professzor vezeti.

Végleg megállapították a kölcsön feltételeit.

A héten megtörténik a kölcsön leköltése. — A kormány tagjai optimisták a kölcsön ügyében.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A kormány tagjai a legteljesebb optimizmust nyilvánították a kölcsön ügyében. Kormánykörök azt állítják, hogy még e héten végleg leszögezik a kölcsön feltételeit. A parlament és a Banca Nationala igazgatósága összehívásának időpontjával kapcsolatban a kormány egyik tagja kijelentette az újságírók előtt, hogy az összes kölcsöntárgyalások befejeződtek. A kölcsön összege nagyjából a CFR-t fogja illetni, a

többi pedig a stabilizáció céljait szolgálja. Ugy az összeg, mint a kölcsön árfolyama és az amortizáció összege végleg megállapított. Amennyiben egyes államok megtagadnák támogatásukat, úgy a stabilizációt azoknak az országoknak a segítségével fogják végrehajtani, amelyek azt felajánlották. Kormánykörök véleménye szerint egyáltalában nem kell attól tartani, hogy a kölcsön kibocsátása balsikerrel járhatna.

Meghalt a nővéreért.

Rejtélyes gyilkosság Nagykáta mellett.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Vasárnap délután a nagykáta-i országút mellett egy bokor tövében a felismerhetetlenségig összeszúrálva és feldarabolva megtalálták Agonács Sándor gazdálkodó 28 éves feleségének holttestét. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást és a gyanu a meggyilkolt sógorára, Maró Menyhért földművesre irányult, mivel Maró többször brutálisan bántal-

mazta feleségét, aki ily alkalmakkor mindig nővéréhez, Agonácsnéhoz menekült.

Legutóbb is az történt s Maróné elhíresztelte, hogy Budapestre költözött és állást vállalt, holott valójában csupán nővérenél rejtőzködött ura elől. Maró több ízben követelte sógora családjától, hogy adják ki neki feleségét. Agonácsné azonban ellene szegült sógora követelésének, mire az azzal fenyegetődött, hogy kiirtja az egész családot. Agonácsné vasárnap reggel rejtélyesen eltűnt, este pedig meggyilkolva találták meg a nagykáta-i országúton. Ugyanakkor eltűnt Maró is. A csendőrség azonban késő este elfogták és nagy tusakodás után megbilincseltek. Kocsira tették, hogy elszállítsák, Maró azonban a kocsiból kiugrott és a közeli nádasba menekült. A csendőrség többször utánalöttek, de nem találták el, mire kordonnal vették körül a nádaszt és úgy fogták el. Maró tagad, de súlyos bizonyítékok vannak ellene.

— Magyaránnyu orvoskongresszus lesz Budapesten. Budapestről jelentik: Szeptember 8—12-ig 700 tudós orvos részvételével megtartják a nemzetközi baleseti és foglalkozási betegségi kongresszust, amelyre 200 német, 170 amerikai, 37 angol, 11 olasz, 3 japán és számos svájci, francia, román, holland, cseh, osztrák és spanyol résztvevő jelenik meg.

„Verapol Mindenhol“

Fehérre mossa piszkos kezét. Ruha, selem és fehérnemű foltot pillanat alatt eltüntet. Mérnököknek, soffőröknek, munkásoknak, háztartásoknak nélkülözhetetlen.

Kapható Aradon Janka-gyógyszertárban.

Ugyanott elárulták jelentkezőknek. 2984

URANIA

Ha nem nézte még meg, úgy siessen, mert ma utoljára vetítik

HARRY LIEDTKE

Nászuton

Mária Paudler-el

látványos vidám életképet.

Premier Holnap Aradon először

A negyvenéves asszony. Egy veszedelmes életkor filmen.

Vladimir Gaidarow és Dianna Karene.

H I R E K.

A Növédelmi Hivatal mesedélutánja.

Nagyszerűen sikerült mesedélután rendezett tegnap délután a Minorita Kulturháiban az aradi Növédelmi hivatal. A közönség zsufolásig megtöltötte a termet s szívesen és sokat tapsolt a névös műsor minden számának. Elsőnek dr. Crasnic Jenőné kedves mesét mondott el a két királykisasszonyról és a békahercegről, majd László Vilma, Kiss Rózsi, Thèmes Ilonka, Horváth Klári, Horváth Jolán, Hedvig Jolán és Kató, Lengyel Ilonka, Farkas Etel, Baumgartner Bözsi, Pangert Ilonka, Quintesz Bözsi, Boros Erzs, Rácz Ilonka, Bencsik Anna, Jenney Mária, Párduc Jolán, Kiss Margit és Wingert Mária egy nagyszerűen sikerült juhászjelenetet adtak elő. Ezután Pataki Béla névendékei: Halász Ági, Sándor Emmi, Lukács Margit, König Márta, Schmidt Pickó, Buzogány Judit és Márta, Székely Éva, Kardos Marika, Gróf Éva, Eszlinger Teri és Porzolt Éva Mozart „Musette” című ritmikáját adták elő. Gaál: Erdélyi pásztorhangok című darabját Suhajda Erzsébet zongorázta el műkedvelőt meghaladó érzéssel, majd utána Mozart „Sváb tánc”-át Kardos Marika, König Márta, Buzogány Judit, Sándor Emmi, Porzolt Éva, Lusztig Anci, Schmidt Pickó, Gróf Évi, Eszlinger Teri és Mayer Papi adták elő.

Szünet után Aufricht Gábor és Aufricht Róbert egy jazzband-számot játszottak tomboló sikerrel Schwarzenberger Lili zongorakisérére mellett. A két ifjú művész önálló fütty és énekszámot is adott elő, amelyet a közönség több ízben megismételt. Utána a „Gyermeki szeretet” című szindarabot mutatták be, amelynek szereplői Kalin Ilonka, Dvda Eszter, Németh Julia, Fogarassy Rózsi, Maróthi Etel, Sovánka Ili, Cudar Herminke, Horváth Klári, Köböl Zita, Lastofka Olga, Szegedi Mária, Biró Mária, Dohnál Beila, Frank Klári, Kiss Rózsi, Nagy Magda, Mitykó Mária, Világossy Anna, Hedvig Józsa, Molnár Bözsi, Rajki Ida, Soproni Magda, Témés Ilonka, Hedvig Jolán, Sebestyén Bözsi, Takács Teréz, Tuka Bözsi megérdemelt nagy sikert arattak.

— **Mária özvegy királyné köszönete az amerikai zsidóságnek.** Bucurestiből jelentik: Mária özvegy királyné ma kihallgatáson fogadta Fischer Leont, az amerikai román zsidók szövetségének alelnökét, akit arra kért, hogy fejezze ki elismerését az amerikai zsidóknak a nyújtott támogatásért. Az özvegy királyné egyben annak a reményének adott kifejezést, hogy közelebből újból ellátogat az Egyesült-Államokba.

— **Alexandri emlékezete.** Bucurestiből jelentik: A Román Akadémia tegnap délután Vasile Alexandri halála évfordulóján, emlékülennepet tartott, amelyen Mária özvegy királyné, Elisabeta görög exkirályné, Elena anyakirályné, Miklós herceg, Cristea Miron dr. patriárcha, Buzdugan, a régenstanács tagja és Bratianu Vintila kormányelnök is megjelent. A királyi vendégeket és a régenstanácsot Emil Racovita üdvözölte. Ezután Goga Octavian essay-szerűen méltatta a halott nagy költő hervadhátatlan irodalmi érdemeit, amellyel igen nagy hatást tudott elérni a szabadságra vágyó román nép lelkében.

— **Egyházi bíróság ítélt az alba-iuliai esküt papok fölött.** Bucurestiből jelentik: A szinodus elhatározta, hogy egyházi bíróság elé állítja mindazokat a papokat, akik a nemzeti-parasztpárt alba-iuliai népgyűlése alkalmával a tömegektől esküt vettek ki. A szentszék semmisnek deklarálta az esküt, amelyet a hivatásukkal visszaélő lelkészek, politikai párt érdekében, vettek ki a hívőktől, akiket tévedésbe ejtettek. Ezzel a cselekedetükkel súlyosan vétettek a kánoni szabályok ellen.

— **Felszentelték Magyarországi tábori püspökét.** Kecskemétről jelentik: Tegnap püspökké szentelték Révész György kecskeméti preláthus-plébánost, akit a szentszék a magyar hadsereg tábori püspökévé nevezett ki.

— **Amnesztia Magyarországon.** Budapestről jelentik: Az ügyészség területén 241 esetben adtak ki amnesztiát. Ebből 45 tiltott közlés, 36 kormányzósértés, 36 nemzetgyalázás volt, míg a többiek különböző politikai természetűek.

Titokzatos merénylet Albrecht főherceg autója ellen.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítójától.) Nyiregyházáról jelentik: A Tiszántúli Automobil-klub tegnapi versenye előtt észrevették, hogy ismeretlen tettesek több versenyző gépét, köztük Albrecht főherceget is, megromgálták, csavarokat lazítottak

meg és több alkatrészt kiloptak. Ha nem veszik ezt idejekorán észre, verseny közben a legnagyobb szerencsétlenség fordulhatott volna elő. A nyomozás nagy annagyalással indul meg.

Bombamerénylet Csang-Csolin ellen.

A délnai csapatok elfoglalták Pekinget.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Pekingből jelentik: A déli csapatok egész Kinát elfoglalják. A japán politikusok véleménye szerint Peking elestével rövidesen helyreáll a nyugalom. A japánok éppen ezért nem ragaszkodnak teljes mértékben eredeti követeléseikhez és beérik a sajnálkozással. Londonban az új kínai kormány elismerését illetően nagyfokú tartózkodás észlelhető.

Az esti londoni jelentések szerint, amikor Csang-Csolin Mukden felé vonult vissza, a vasúti

hid, amelyen vonata éppen áthaladt, egy bombától felrobbant. A vezető könnyebb sérülést szenvedett, míg kíséretéből többen meghaltak. Egy kocsi a mélységbe zuhant. A koésin a földművelésügyi miniszter és a japán katonai attasé utazott, aki súlyosan megsebesült. A merénylők és a japán hidorség között tüzharc keletkezett, amelyben a japánok fél óra harc után megszállították a merénylőket. Csang-Csolin sebeinek bekötözése után továbbutazott Mukden felé.

Befejeződött a Károlyi-birtok felosztása.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Pesty igazságügyminiszter ma kijelentette, hogy rövidesen befejeződik a Károlyi-vagyon felosztásával kapcsolatos szakértői munka és a becslés alap

ján a földbirtokbíróság még ebben a hónapban megállapítja a vagyon értékét. A felosztás oly alapon történik, hogy az állam hatvan százalékot, az örökösök negyven százalékot kapnak.

— **A clujai rendőrprefektus érdekes rendelete a kutyák védelmére.** Clujról (Kolozsvárról) jelentik: Mihai ezredes-rendőrprefektus igen érdekes rendeletet adott ki, amely kétségtelenül kivívja az állatkedvelők és barátok elismerését. A prefektus rendelete megtiltja a sintéreknek, hogy a belvárosi utcákon nappal is cirkálhassanak és főuccákon csupán este 10-től reggel 4-ig terjedő időközben engedjenek a kutyafogást, amikor valóban kóbor kutyák csatangolhatnak az utcákon. Mihai prefektus figyelme arra is kiterjedt, hogy a sintérek gyakran gazdáik mellől fogták el az utcán a kutyát, amikor azt gazdája véletlenül egy pillanatra szabadon engedte. A rendőrprefektus ezt is a legszigorúbban megtiltja. A kutyát tartó aradiak érdekében való volna, hogy Arad rendőrprefektusa követné a clujai példát.

AUTOLEXIKON az autós hű tanácsadója

— **Az aradi lutheránus nőegylet ünnepe.** Kedves és megható ünnepség színhelye volt vasárnap az aradi lutheránus nőegylet helyisége. Ekkor ülte meg ugyanis a nőegylet fennállásának harmadik évfordulóját és mivel ez a nap egybeesett az egylet kiváló elnöknőjének, dr. Bogdán Virginiének névnapjával, kettős ünnepet ülték a nagy számban megjelent tagok. Megjelent a nemes, emberszeretettel áthatott munkát végző nőegylet ünnepségén Frint Lajos ev. püspök is, aki szívből jövő meleg szavakkal köszöntötte fel dr. Bogdán Virginiét és dicsérrellel adózott az egyletnek eddigi munkálkodásáért. A nőegyleti tagok nevében Deutsch Sándorné alelnökönő üdvözölte az elnököt névnapja alkalmából. Dr. Bogdán Virginié meghatóan köszönte meg a nem várt szeretetmegnyilvánulást és lelkes szavakkal a további együttműködésre és szeretetre hívta fel az egylet tagjait, hogy összefogva, ezután is minél többet segíthessenek azokon a szegényeken, gyermekeken és rokkantakon, akik erre oly nagyon rászorulnak.

— **Új angol bárók.** Londonból jelentik: A király tegnapi születésnapján bárói rangra emelte Roman Bladest, a Nagyiparosok Szövetségének elnökét, Mondot, Anglia vegyeszeti gyáripari trustjének elnökét, Targut, Rawson Romant és Holborn alsóházi képviselőket, Williams ezredesét, Cherwyn ir képviselőt és H. Lloydot, az angol-perzsa petróleum-tröszt elnökét. Mond és Roman Blades kiválnak az alsóházból és helyüket pótválasztással töltik be.

— **Magyar ló nyerte az osztrák Derbyt.** Bécsből jelentik: Az osztrák derbiversenyen három és fél lóhosszal Festetich György gróf Link nevű magyar lóva győzött. A versenyen rengeteg előkelőség vett részt és békebeli méreteket öltött a pompa és divatrevü.

— **Aradi uriaszony tragikus halála.** Tragikus körülmények közt hunyt el csütörtökön Budapesten egy ismert aradi uriaszony Salgó B. Béláné, Salgó B. Béla aradi bornagykereskedő felesége. Salgóné betegsége gyógykezelése végett ment fel nemrégiben Budapestre, ahol operációnak kellett magát alávetnie. A műtét azonban már nem segített és az aradi uriaszony rövid szenvedés után meghalt. Salgónét Budapesten helyezték örök nyugalomra, a rákoskeresztúri izraelita temetőben. Az elhunyt uriaszonyt férjén és két gyermekén kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Hármas holtverseny Budapesten.** Budapestről jelentik: Az MTK tegnapi atlétikai versenye eredménytelenül folyt le, az egyedüli kiváló eredmény az volt, hogy Hajdu, Raggambi és Flug holtversenyben futották a százméteres versenyt.

— **Letartóztatott bucuresti-i mérnök.** Bucurestiből jelentik: A rendőrség ma letartóztatta C. Karniol ismert bucuresti-i mérnököt, aki két gazdálkodótól másfél millió lejt vett fel, abból a célból, hogy részükre autóbusszengedélyt jár ki. Karniol a rendőrségen azzal védekezett, hogy ígéretének azért nem tudott eleget tenni, mert időközben súlyos fizikai veszteségei voltak s a felvett összeget kénytelen volt a lefedezésekre fordítani. A mérnök apja, aki tekintélyes kereskedő, jótállást vállalt fiáért és hajlandónak nyilatkozott, hogy a panaszos gazdálkodók kárát megtéríti.

— **Hirtelen halál egy aradi uccai bódében.** Ma reggel a IV. kerületi rendőrségen jelentést tettek, hogy a Piata Stefan Cet Mare-n (Béla-téren) halva találták Incze Ferenc cukorkaárust, uccai bódében. A kiszállott bizottság megállapította, hogy Incze Ferenc hirtelen halálát szívszéthűdés okozta. Megadták az eltemetési engedélyt.

— **Végezést ért a tüdőbetegek javára megindított uccai gyűjtés.** A szombaton megkezdett, tuberkulózisok javára folyó uccai gyűjtést tegnap délig folytatták. A gyűjtés eredményét csak holnap állapíthatják meg. Valószínű azonban, hogy igen jelentékeny összeg jut ismét a tüdőgondozó javára.

— **Vér folyt a szeretelmert Budapesten.** Budapestről jelentik: Az elmúlt éjszaka, egy óra tájban, a Hermina-uton Máté János ácssegéd hazafelé mentében több katonával találkozott, köztük Zeinka Ferenc régi haragossal, akivel egy szerelmi ügyből kifolyólag veszték össze. Máté biciklit vett elő és véres harcra kényszerült, míg számos sebből vérezve össze nem esett. Megindult a katonák nyomozás az ügyben. A verekedők súlyos állapotba fekszenek a kórházban.

— Operációval gyógyítható a sükettség. Angol orvosi körökben sokat beszélnek mostanában egy új operatív gyógyászmódról, melynek Vincent Resfield őrnagy-katonaorvos a felfedezője és amivel meg lehet gyógyítani a süketiséget. Resfield rövid idő óta egy londoni gyermekkórházban működik, mint szemorvos és sebész, de a süketiség gyógyítását Indiában találta fel, ahol mint katonaorvos teljesített szolgálatot hosszú éveken át. — Új módszerem — mondotta Resfield tudósítónknak — még engem is bámulatba ejtettek, mert azok gyakran a csodával voltak határosak. Olyanoknak is visszaadtam hallását, akik 30 év óta szenvedtek süketiségben. A legtöbb esetben a végzett operáció után a páciensek süketisége teljesen megszűnt, de egyetlen esetben sem fordult elő, hogy a beteg állapota rosszabbodott volna. Resfield új módszere abban áll, hogy a külső füljáratról egy rendkívül kényes operáció útján légszűrőt létesít a középfülbe, ami által a süketiség megszűnik. Az őrnagy-orvos első ilyen műtétjét a bombay-i katonakórházban hajtotta végre egy vak és süket öreg bengálion, akinek előbb látását adta vissza, megszabadítván sürke hályogától, majd süketiségét gyógyította meg. Ez a siker aztán felbátorította és sok sikeres operációt hajtott végre. Resfield most Londonban folytatni akarja szexációs kísérleteit.

— Repülőbravur a Csendes óceánon. Honolulu-ból jelentik: Kingsfordi jelentések szerint Schmidt kapitány repülőgépe, a Southern Cross, amely tegnap startolt Honolulu-ból, most utban van a 339 mérföldnyire fekvő Fidzsi szigetek felé.

Elveszett

M. R. monogrammal ellátott **dupla-fedelű aranyóra** a hegyaljai villamoson Aradtól Gyorokig.

Beostületos megtalálók kéretik azt jutalom ellenében a sirial (Világos) postahivatalnál leadni. 2115

— Elmebeteg soffőr furcsa kalandjai. Budapestről jelentik: Krupitzer János állástalan soffőr tegnap a nagykovácsi erdőben egy hölgy kezéből kiragadta retikülljét. Üldözöbe vették, mire egy rét szélén álló autóhoz rohant, beugrott és indítani akart, ami a gyújtókulcs hiányában nem sikerült. Elfogták és a rendőrségre kísérték. Az uton egy szót sem szólt, hanem jóízűen kacagott. Kihallgatás közben ellopta Krupitzer Eckert István rendőrfelügyelő óráját. Amikor megkérdezte tőle, miért lopta el az órát, azt felelte, kíváncsi volt, mennyi ideig tartott a kihallgatása. Közben újra kacagott. Miután megállapították, hogy beszámíthatatlan, szabadon engedték, miután azonban az uccán ismét autólöpést kísérelt meg, a Lipótmezőre szállították.

— FELHÍVÁS. A Banca Naționala a Romániel, Banca Romaneasca és a Banca Albina értesíti a „Victoria” bank betéteit, hogy a moratoriumi nyilatkozatok aláírása céljából még egy rövid terminus adatott. Ennélfogva felkéretnek azon betevők, akik ezideig nem tettek eleget a moratoriumi feltételeknek, hogy saját érdekükben a nyilatkozatok aláírása végett sürgősen jelenjenek meg a „Victoria” bank helyiségében, mert csak az összes 10.000 lejen felüli betéttel bíró betétesek hozzájárulása után kezdődhetnek meg a bank megmentése érdekében a szanálási munkálatok. Ellenkezőleg, a szanáló bankok visszavonulnak és a „Victoria” bank további sorsába nem fognak befolyni.

— Érettségi találkozó. Felkérem azon osztálytársaimat, kik az aradi főgimnáziumban 1917—1918. évben végeztek és érettségiztek, hogy a 10 éves érettségi találkozó előkészítése céljából lakcímküket mielőbb sziveskedjenek velem közölni. Szöllősy Károly Pestszentlőrinc. Némethy Jenő-ucca 16.

— A 88845. számra eső nagy jutalomdíjat: 3,500,000 lejt (három és fél milliót) a csehszlovák osztálysorsjáték utolsó húzásán a Fortuna-bankház (Bratislava) szerencsés vevői nyerték meg. Lapunk mai számában megtalálja a Fortuna hirdetését. Ne mulassza el a következő sorsjáték I. osztályához sorsjegyeit postafordultával a Fortuna-bankháznál, Bratislava (Csehszlovákia) megrendelni.

Elhalasztották Kun Béla főtárgyalását.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) Kun Béla ügyében a holnapra kitűzött vádtanácsi tárgyalás elmarad, miután pórvizsgálat vált szükségessé.

Nagyarányu telekpanama történt Bucarestiben.

Súlyos vádak a munkaügyi minisztérium ellen.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának távirata.) A Cuvantul mai számában feltűnést keltő cikket közöl arról, hogy a munkaügyi minisztérium által nemrégiben megvásárolt bucuresti-i tisztviselő-telep földterületének megvétele körül súlyos visszaélések történtek. A lap ugyanis tudni véli, hogy a Sft. Eleferie-híd mellett elterülő és a cotroceni-uradalomhoz tartozott földterületet — 23 millió lejért — a többi és lényegesen előnyösebb ajánlatok figyelmen

kívül hagyásával vásárolta meg a munkaügyi minisztérium. Ez a tény — írja a lap — még a kormánypartban is nagy visszatetszést keltett: több liberális képviselő elhatározta, hogy a kérdést a parlament rendkívüli ülészakán szövé teszi. A telekvételről különben jelentést tettek Brătianu Vintila kormányelnöknek is, aki kijelentette, hogy az ügyet vizsgálat tárgyává teszi, addig természetesen nem foglalhat állást a kérdésben.

Véres összetűzések Németországban.

Kommunisták és rendőrök harca. — Svájci kommunisták véres fascista-ellenes tüntetése.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítójától.) Berlinből jelentik: Az éjjel az Alexander Platzon súlyos összetűzés támadt a kommunisták és a rendőrség között. A tumultusban Hoffmann kommunista képviselő igazolni akarta magát, azonban senki sem hallgatott rá, hanem a rendőrök gummibotokkal összeverték. Ugyanakkor érkezett oda autón Weiss helyettes bűnügyi rendőrfőnök, aki harsányan kiáltva megparancsolta a rendőröknek, hogy ne használjanak gummibotot. A homályban azonban a rendőrök nem tudták megállapítani, hogy kivel van dolguk és ezért

Weisst is meggumibotolták. Később a rendőrök kénytelenek voltak fegyverüket is használni, aminek következtében több kommunista megsebesült, akik közül az egyik a kórházban meghalt.

Zürichből jelentik: A tegnapi alkotmányünnepen olasz és svájci kommunisták fascista-ellenes tüntetéseket rendeztek, felvonultak a városban és azt kiáltották, hogy messzen Mussolini. Később összetűztek a rendőrséggel és a katonasággal, aminek következtében egy katona súlyosan megsebesült.

— A beteg emberiség számára valóságos isteni áldás Lippafüred rádiumaktivitása, szén-savas ásványforrása. Kérjenek prospektust.

Volt erdélyi színész afférje.

Tolnay Andor Szegeden a nyílt uccán megkorbácsolt egy vezérigazgatót, aki azt állította, hogy viszonya van a bonviván feleségével.

(Az Aradi Közlöny szegedi tudósítójának távirata.) Nem minden-napi, nagy feltűnést keltő botrány játszódott le tegnap Szegeden. A parázs vihar szereplői az Aradon is jól ismert volt erdélyi színész, Tolnay Andor, a cluj színház egykori tagja, aki jelenleg a szegedi színház énekes bonvivánja és egy ismertnevű szegedi vezérigazgató, az ottani textilvállalat vezetője.

Tolnay 1927-ben szerződött Szegedre, a hol csakhamar népszerűvé vált. Felesége, egy előkelő pesti ügyvéd ragyogó szépségű lánya, Szeged urti társaságának kedvence lett és a szegedi fiatalok köréből legalább annyi hódolója volt, mint férjének a gyengébb nem sorából. Néhány nappal ezelőtt aztán kinos eset történt.

Egy előkelő társaságban színházi dolgokról folyt a diskurzus, amikor a társalgás a szépséges Tolnay Andornéra terelődött. A hódításairól sokat elmélkedő vezérigazgató diszkrét mosollyal ajkain olyanértelmű kijelentést tett, hogy a bonvivánt felesége és ő...

Az elbizakodó s ostoba sejtető mosoly kinos hangulatot szült s a társaság egyik tagja — Tolnayék régi barátja — a legelső alkalmat megragadta, hogy Tolnay Andorral közölje a direktor megjegyzését. Tegnap aztán, amikor Tolnay Andornak fülébe jutott a hír, Tolnayné épen Pesten tartózkodott s így a bonvivánt azonnal a cselekvés terére lépett. Beszerzett egy kutyakorbácsot, majd két barátjával, akiket tanuként kért fel, várakozó álláspontra helyezkedett az egyik szegedi mozi előtt. Megtudta ugyanis, hogy a vezérigazgató egy izgalmas kalandorfilmet tekint meg, nem is sejtve, hogy a kijáratnál egy sokkal izgalmasabb kaland vár rá.

Minden mozielőadásnak egyszer vége szokott lenni s így történetünk főhőse is nemsokára kilépett az uccára. Alig tett azonban pár lépést, Tolnay odaállott elébe s mintha a második felvonás fináléjában lennének, harsányan rákiáltott a vezérigazgatóra:

— Maga X. Y. vezérigazgató?

— Én vagyok.

— Nahát akkor ez a magáé, hitvány rágalmazó — kiáltott Tolnay — de még szavai el sem hangzottak a kutyakorbáccsal gyors egy-

másutánban végigvert a vezérigazgatót.

A megrémült igazgató rendőrről kiabált, a ki nemsokára meg is érkezett s felírta az eset szereplőit, a mozi közönsége pedig jól mulatott a póruljárt Don Juanon.

Kutya-bankett negyvenöt millióért vagy:

mikor perzsaszőnyeget pacsoráztak a fekete Josephine ölebei.

(Az Aradi Közlöny budapesti szerkesztőségétől.) Hat kis pinsi-kutyája is volt a drága fekete nőnek, a Bakernek, akinek kedvenc toalettje egy banánújból való harisnyakötő, olyan spórolós, igazán van, mert esténként csak tizenhét milliót kap a fukar Zerkovitz urtól, amiből igazán nem tellett az isteni nőnek egy kis arasznyi nadrágocskára, amire pedig nagyon vágyott. Nem bordanai akarta a nadrágocskát, hanem csak nézni.

Josephine jó lány, ami kis pénzt összekuporgat, abból bizonyára szerető szüleinek akar vásárolni San Franciskóban egy apróbb felhőkarcolót, olyan 30—40 emeleteset, szegényembernek valót. De megjárta szegény. Most derült ki, hogy Pesten, valamelyik nap a kutyák őrzésével megbízott lovag elaludt és a hat ölel irtó rendetlenséget csinált a Royal-szállodában. A művész nő lakosztályán az összes szőnyeget kirágták. Nem kimélték sem a perzsát, sem a szmirnát — ökölnyi lyukakat rágtak az összes szőnyegeknek.

Magától értetődik, hogy Josephine Baker lakosztályában a szálloda legértékesebb szőnyeget voltak. Elképzelhető volt az igazgató-ság megdöbbenése, amikor hire jött, hogy a művész nő kutyái milyen kiméltelenek voltak a szálloda értékes szőnyegeivel szemben. Azonnal tudomására is hozták a művész nőnek, hogy bizony ezeket a szőnyegeteket meg kell fizetnie, mert rendbehozni őket lehetetlen. Körülbelül 40—45 millió koronát tett ki az a kár, amit a fekete művész nő falánk kutyái okoztak a szőnyegek szétrágásával a Royal-szállodának s Baker szépen fizetett is. A kutyák pedig nyugodtan rácsálták tovább az eddig már amagy is tönkretett szőnyegeteket.

— Most már mánegy, — mondotta Baker — legalább szórakozzanak a kutyusok, ha a szőnyegeteket úgy is meg kell fizetni. Ezzel a szomorú akkorddal utazott el Josephine Baker Bucarestibe.

SPORT.

Az amsterdami football-tornán Uruguay a favorit

Legyőzte Németországot. — Előreláthatólag Argentina és Uruguay kerülnek a döntőbe.

A hivatalos olimpiai favorit: az Uruguay és a titkos favorit: Németország vasárnap délutáni szecessapása képezte a legnagyobb eseményét a olimpiásznak. A hatalmas, derbyszámba menő viadal Uruguay esélyeit erősítette meg, amennyiben 3 góldifferenciájú biztos győzelmet arattak a németek felett, akik meglehetősen durva játékmódot keretében törődtek csak be a vereségükbe. Tudósításunk: Uruguay—Németország 4:1 (2:0.) A mérkőzést vasárnap játszották le 32.000 néző előtt, amiből közel 20 ezer németországi egyenesen a mérkőzés megtekintésére utazott Amsterdamba. A mérkőzés óriási izgalmak között nyert lebonyolítást, a német közönség terrorisztikus magatartása miatt a mérkőzést többször kellett félbeszakítani. A meccs elején azonnal kidomborodik Uruguay technikai fölénye, amit a németek durvasággal igyekeznek ellensúlyozni. Az első gólt a 36-ik percben mintegy 10 méterről Petrone, a Párisban megcsodált center lövi, 2 perc múlva ugyanő lövi szabadrugásból a második gólt. Ezután a bíró Kalbot (Németország) életveszélyes játék miatt kiállítja, ami miatt a németek a közönség biztatására levonulnak és csak a vezetőök hosszas rábeszélése után folytatják a játékot. A második féldőben Uruguay nyomasztó fölényben játszik, a németek kiméletlen durvasággal védekeznek. — A harmadik gólt a 18-ik percben Petrone mesteri húzás után Catsro lövi. Ezután esik a német gól. A 34-ik percben egy támadás után az uruguayi kapust a németek lépésről-lépésre zavarják, aki nem tud labdázni és végül a bíró labdahiordozásért szabadrugást ítél, amiből a németek Hoffmann révén elérik az egyetlen góljukat. A 39-ik percben Petrone gyilkos erejű bombája beállítja a végeredményt. Ezután Mazalli (Uruguay) megrugja Hoffmann, aki boxolással vesz magának elégtételt, Mazalli az ütés következtében összeesik, úgy, hogy kiviszik a pályáról. A bíró mindkettőt kizárja a pályáról. A mérkőzés végén a németek nagy tüntetésbe fognak s Deutschland Deutschland über alles-t éneklük. Bíró: Jussuf Mohamed (Egyiptom), aki a legnagyobb körültekintés dacára nem tudta a heves és rendkívül ideges hangulatban lejátszott mérkőzést a kezében tartani. — **Argentina—Belgium 6:3 (3:2.)** Argentina az első percben kornert erőszakol ki s a 2. percben a belga védelem hibájából Ferreria center lövése révén megszerezzi a vezetést is. (1:0). A 3. percben a belgák egymásután két kornert értek el. Egy perc múlva Carriacberry lerohan és lö, a belga kapus, Debie fogja a labdát, de kiejti és a résenálló Tarasconi belövi a második gólt (2:0). Ezután belga ellentámadások következnek, amelyek azonban sorra megtörnek. A 12. percben Ferreira bombája talál utat a hálóba (3:0). Erős belga ellentámadás után a 25. percben a belgák kétségbeesett támadása végre sikerrel jár és Braine révén gólt érnek el (3:1). A 29. percben ismét erős belga támadás, amelyből Van Halme centerfedezet hatalmas lövésevel megszerezik a második gólt (3:2). Belga támadások fejezik be a féldőt. Ujrakezdés után a belgák felülkerednek s a 8. percben Braine-Raymond lövése meghozza a kiegyenlítést (3:3). — Most egymásután három korner Argentina ellen és úgy látszik, hogy a belgák nyerik meg a mérkőzést. A 30. percben azonban ismét sikerül Tarasconi révén Argentínának a vezetést megszerezni (4:3), majd Argentina csatársora lerohan és Medice áttemelt labdája a hálóba jut (5:3), míg végre az utolsó percben Tarasconi attör és az argentinaiak utolsó gólját lövi (6:3). Achille Gema (Olaszország) bíró a belgákat támogatta ítélezéseiben.

második féldőben folytatódik a Ferencváros ostroma, eredményt azonban csak a 36. perc hoz, amikor Koszta lefutja a védelmet. Takács-hoz passzol, aki ideális goalt rug. A goal után a Ferencváros állandóan támad, de a Vienna kapusa szenzációsan védi a legnehezebb ferencvárosi bombákat is.

O Magyar profilig. Budapestről jelentik: Ujpest—Sabaria 2:1 (2:1). Goallövők Ströck (2), illetve Stofian. A második féldőben inkább Sabaria-főlény. — **Hungária—Bocska 5:2 (3:1).** Biztos győzelem. Konrán 2, Haar, Hirzer, Skvarek, illetve Semler 2. — Egyelőre az a bajnokság helyzete, hogy az Ujpest a második, a Hungária a harmadik és a Sabaria a negyedik helyet foglalja el.

O Erdélyi eredmények. Timisoara. TAC—Rapid 8:2 (2:1). Banatul—Politechnica 2:0 (1:0). — Cluj. Banatul—Universitatea 2:1 (2:0). — Oradea. Romania (Cluj)—Amateure 1:0 (1:0).

O A Simeria CFR Aradon. Vointa Victoria—Simeria CFR 2:1 (1:0). Az egyenlő erők küzdelmében a szerencsésebb a Vointa Victoria maradt fölül. A technikai fogatékosságát mindkét fél kemény játékkal igyekezett pótolni. Az első féldőben a Vointa Victoria gólját Tolán lötte, a második féldőben a Vointa részéről Carabel eredményez, míg a Simeria részéről Schuster szépít az eredményben.

O Az AMTE országúti kerékpárversenye. Az AMTE a nagyváradi országúton kerékpárversenyt rendezett, melynek eredményei a következők: 10 kilométeres kezdők versenye: 1. Grünfeld (Meteor) 20 perc 4 mp. 2. Scheer (AMTE). 3. Popper. — 15 induló. 20 kilométeres haladók versenye: 1. Gerzanich (Gloria) 38 perc 10 mp. 2. Bors (Meteor). 3. Brinzei (AMTE). — 13 induló. 40 kilométeres főverseny: Renich (Meteor) Göricke gépével 1 óra 19 perc 10 mp. alatt két és fél kilométerrel elősnek futott be. Második Lambert (Gloria), harmadik Zabova (AMTE). — 6 induló.

O Kohut Amerikában. Budapestről jelentik: Kohut, a Ferencváros ismert játékosa, állítólag két évre leszerződött az amerikai Brooklyn Wanderer-hez. Kohut már augusztusban utazik.

O Körmérkőzés Aradon. Az Olympia SE rendezésében tegnap és ma a brassói Coltea, az AMTE és a Gloria-CFR bevonásával, serlegkörmérkőzés volt az Olympia-pályán, amelyet megérdemelten a Gloria-CFR nyert meg. Eredmények: **v a s á r n a p:** Gloria-CFR—AMTE 2:1 (1:1). Megérdemelt győzelem. Bali, Barbu, illetve Medve a goalszerzők. Coltea—Olympia 6:1 (3:1). Iskolajáték. — **Hétfő:** Gloria-CFR—Coltea 3:1 (1:1) Barbu a goallovó. Pompás győzelem. AMTE—Olympia 2:1 (0:1). Csaknem meglepetés történt. — A serleg tehát a Gloria-CFR szépen szerepelt csapatának birtokába jutott.

O A németek új világrekordja. Berlinből jelentik: Az olimpiászra készülve, a 400 méteres stafétában Malipsz, Schlöske, Huben és Kornig 40.8 másodperccel új világrekordot állítottak fel.

O Football-csapatot szerveztek a ségai cigányok. Érdekes football-csapat alakult most Aradon. A ségai cigányfiúk, akik már régóta üzték a footballsportot, most egy bőkezű mecénás támogatásával csapatát tömörültek. Rűnu Mihály aradi földbirtokos szerelte fel dresszel, cipővel, labdával az érdekes csapatot, amely tegnap az Unireával bemutatkozó mérkőzést játszott s azon 3:1 arányban győzött is. A legújabb aradi football-csapatnak Schléé József a tréner.

Irodaom és művészet

*** Az aradi színház heti műsora.** Kedd: Dybuk. Héber kabbalista legenda. (Premier, mozihelyárrakkal.) Szerda: Dybuk. (Mozihelyárrakkal.) Csütörtök: Nászéjszaka. (Mozihelyárrakkal.) Este: Zenebona. (Mozihelyárrakkal.) Péntek: Aranyhattyu. (Lengyel Irén felléptével, mozihelyárrakkal.) Szombaton a nyári szinkörben: Éghy Ghyssa testkultúra-iskolájának évzáró előadása.

*** Budapesti színházak műsora.** Budapestről jelentik: Vígsház. Kedd: Pygmalion. Szerda: A házibárát (előszőr.) Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: A házibárát. — Magyar Színház. Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap: Yes. Kedd, péntek: Olympia. — Belvárosi Színház. Kedd, szerda, csütörtök: Szeretők iskolája. Péntek: Nászéjszaka. Szombat: A sánta kutya (előszőr.) Vasárnap, hétfő: A sánta kutya. — Városi Színház. Szerda, szombat: A cárevics. Kedd, csütörtök: A varázsfuvola. Péntek: Az álarcosbál (Németh Mária vendégfelléptével. Vasárnap délután: Babszem Jankó (gyermekelőadás), este: Aida (Németh Mária vendégfelléptével). Hétfő: Rigoleto (a milánói Scala együttesének vendégjátéka.) — Király Színház. Egész héten minden este: Szeretlek. Vasárnap délután: Három a kislány (a Rákosi-iskola vizsgaelőadása.) — Fővárosi Operettszínház. Egész héten minden este: Ábris rózsája. — Andrásy-utí Színház. Egész héten minden este: Enyém az első csók (Billér, Rátkai vendégfelléptével), Szövetségesek, Katalin, Pesterzsébet. Ófensége szobája, Esküvő előtt, Brazíliai ültetvényes, Radó Sándor, Vidor, Kövály. — Új Színház. Kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Marusja. — Budai Szinkör. Egész héten minden este, csütörtök és vasárnap délután: A Gyurkoviáfiúk.

*** U. Éghy Ghyssa testkultúra-iskolájának évzáró előadásai** lesznek szombaton este és vasárnap délután az aradi nyári szinkörben. A növendékek a Mensendieck-tornán és a ritnikán kívül Beethoven-zenekaros esz-duros zongorahangversenyének táncait adják elő. Az ilyen előadás teljesen újszerű, amelyhez hasonló nemet metropolisokban is csak ritkán mutatnak be. Jegyek a téli színház pénztárában.

— Nyolcvan vidéki város legszebb leánya és kétezzer pesti szépség közül választották ki az idei Pünkösdi Királynőt, akit Lehar Ferenc koronázott meg harmincezer főnyi közönség előtt. A Pünkösdi Királynő választás minden érdekes mozzanatáról gyönyörű mélynyomású képeket közöl a Színházi Élet új száma, amelynek szennzáeiosis tartalmából kiemeljük még a következőket: Fedák Sári és Herczeg Ferenc táviratpárba, Bezzagh Huszágh főkapitány nyilatkozik a színházi cenzúráról stb. Regények és novellák egészítik ki Incze Sándor népszerű hatilapijának új számát, amelynek 8 oldalas kottamellékletében három kottasláger van. Egyes szám 40 lej, negyedévi előfizetés 450 lej. Kiadóhivatal Budapest, VII. Erzsébet krt. 29.

*** Az aradi színházi iroda hírei.** An-Sky héber kabbalista legendájának premierje már teljesen elkészülve várja a debüt. A prózai együttes a zsidó miliőben gyökerező színműt: a Dybukot teljes realitással hozza az aradi színpadra. Az ósrégi tradíciók hű visszatükrözései a misztikus, szellemjárásos darabban teljesen eredetiek, rituálisak és a színművet a szintársulat prózai szereplői stílusos felfogással tolmácsolják. Pallay Mancsi (a női főszerep), E. Károly Klári, Mészáros Béla (rendező), Jávor Alfréd, Kallós József, Deesy Jenő, Olasz Lajos, Kun Dezső, Jung János, Kövály Emil, Erdélyi Kálmán viszik An-Sky legendájának alakjait a színpadra. Külön eseménye a Dybuk aradi előadásának, hogy Csányi Mátyás, a kiváló karmester külön eredeti betét-zenét komponált a darabhoz. A premier, amely kedden lesz, egyébként rendkívül alacsony mozihelyárrakkal (50, 40, 30, 20 és 10 lej) kerül előadásra és így mindenkinek alkalma lesz, hogy ezt a finomveretű darabot megnézze. A Dybuk még szerdán is műsoron van ugyancsak mozihelyárrakkal. Csütörtökön, az urnapi ünnepen két előadást is tart a szintársulat. Mindkettőt mozihelyárrakkal. Délután a Nászéjszaka franciás szellemessége nevelteti meg a közönséget, este a szezon legsikerültebb operettje: a Zenebona jazz-operett megy mozihelyárrakkal. A mozihelyáras műsort méltóképen egészíti ki a pénteki nap, amikor a magyarosmotivumu Aranyhattyut adja elő a társulat.

— RADIC-MŰSOR. Kedd, június 5. Wien—Grac. (Romániai idő.) 20. Operaelőadás. — Berlin, 21.30. Népszerű hangverseny. — **Boroszló,** 21.10. Operetelőadás. — **Frankfurt a. M.** 17.30. Hangverseny. — **Leipzig,** 23.15. Szórakoztató zene. — **Milano,** 24. Jazzband. — **München,** 20. Operaelőadás. — **Nápoly,** 21.50. Szimfonikus hangverseny. — **Prága,** 20.30. Kamarazene. — **Pozsony,** 22. Szórakoztató zene. — **Róma,** 22.15. Operaelőadás. — **Stuttgart,** 17.15. Hangverseny. — **Zágráb,** 21.35. Zongora hangverseny. — **Budapest,** 10.30. 13. és 16. Hírek, közgazdaság. 18.30. Hangverseny. **20.30. Szent István Szék.** Cigányzene.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Aradi ügyvéd érdekes előadása a Lloydban.

Rácz Sándor dr. nagykonceptiójú tanulmánya a lejstabilizációról.

(Arad, június 4.) Érdekes és magas színvonalú előadást tartott vasárnap délelőtt az aradi Lloyd Társulatban a társulat felkérésére dr. Rácz Sándor aradi ügyvéd a lejstabilizációjáról. Az előadást nagyszámú érdeklődő hallgatta végig, akik között nemcsak a társulat tagjai, hanem számos vendég is volt látható. Az előadás előtt Goldschmidt Sándor h. elnök mondott rövid bevezetőt, majd a megjelentek feszült figyelmébe közölte dr. Rácz Sándor emelkedett szólásra, aki előadása bevezető részében megállapította, hogy a lejstabilizációja ma nemcsak Romániának, hanem egész Európának érdeke, mert a háborúban leromlott valuták legnagyobb része stabilizálva lévén, a lej stabilizálása sem maradhat el. Azután kifejtette beszédében a pénz leromlásának az okait, majd rámutatott arra, hogy a román valuta stabilizációjánál fel kell használni mindazokat a tapasztalatokat, amelyet külföldi államok mutatnak, mert azokból tanulva, ki lehet kerülni egynehány olyan krízis-jelenséget a valuta-stabilizációknak, amely más országokban súlyos megrendüléseket okozott. Ez annál könnyebb nálunk, mert infláció Romániában még a legnagyobb bankjegyforgalom mellett sem volt és tudvalevő, hogy a mai 24 milliárdos piafond mellett sem jut egy lakosra az a fejenkénti 64 arany lej, amely a régi királyság jegybankjának forgalma mellett az egyes lakosra jutott.

Az előadó keresztülvezette hallgatóit Franciaország, Anglia, Csehország, Ausztria, Magyarország és Németország szanalási műveleit és kimutatta, hogy a legszembetűnőbb a kérdést Csehország oldotta meg, amely a régi osztrák-magyar bankjegyek lebélyegzésével egyidejűleg már elrendelte a pénzek egyrészt fokozatos bevonását és helyesen egy olyan deflációs politikát léptetett életbe, amelyet arányosan követett a cseh korona árfolyamának az emelkedése. Az osztrák schilling rendszerre való áttérést az előadó helyesebbnek tartja, mint a magyar pengő-rendszert, mert míg az osztrák schilling nem tette szükseggé a javak és szolgáltatások ártérkelését, addig a pengő egy új értékelést involvált, amely drágulásra vezetett. Hosszasan foglalkozott az előadó a német márka stabilizációjának a kérdésével, amely klasszikus példáját mutatja annak, hogy nagy problémákat nem apró kísérletezésekkel, hanem csakis nagykonceptiójú megoldásokkal lehet orvosolni.

Dr. Rácz ezután rátért a lej stabilizációjának technikájára és ismertette az, e tárgyban megjelent főbb tanulmányokat, így Angelescu, Solacolu és Raducanu értekezéseit. Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy a lej stabilizációja csakis a mai kurzuson történhetik, mert attól való eltérés, ismét olyan hullámzásokat eredményezne, amelyeket nem lehetne a gazdasági élet megrázkódása nélkül orvosolni. Ismertette azokat az eshetőségeket, amelyek a stabilizációnak a mai kurzusnál magasabb, illetve alacsonyabb nívón való keresztülvitele mellett beállhatnak és igyekezett gazdasági érvekkel alátámasztani a mai árfolyam-nívónak fenntartását. Ami pedig az új pénznem létesítését illeti, ismertette az erre vonatkozó tervezeteket és kimutatta, hogy ezek odairányulnak, hogy az új pénznek a kvalitása az arany-páritás felé közeledjen.

Tekintettel arra, hogy ma egész Európában, így Romániában is, az árak jóval az aranyparitás fölött vannak, a pénzösszevonásával és az új pénzegységnek a régi pénzegység aranyparitásához közel való stabilizációjával még egymagában nem lehet elérni az árak békebeli nívóját. Mutatja ezt minden külföldi állam példája, ahol a békebeli aranyparitás változatlanul fennállott. Dr. Rácz véleménye szerint az új pénzegység életbeléptetése nem sürgős, hanem előbb keresztül kell vinni a stabilizációt, lehetővé kell tenni a külföldi kölcsönök beözönlését és meg kell várni azt

az áralakulást, amelyeket a stabil lej uralma fel fog mutatni, csak azután, hogy a gazdasági élet és különösen az áralakulás a stabil lejhez alkalmazkodott, volna helyes az új pénzegységről intézkedni.

Dr. Rácz kimutatta még a stabilizáció problémájának a kereskedelmi és fizetési mérleggel, valamint az index-számokkal való kapcsolatát, azonban óva intett arról, hogy ezeknek a nem ellenőrizhető adatoknak nagyobb jelentőséget tulajdonítsunk. A stabilizáció után nem fog beállni az aranykorszak, — mondotta — mert a stabilizáció egyik fontos előfeltétele ugyan a gazdasági fejlődésnek, de olyan krízis-jelenségeket is mutathat, amelyek a gazdasági életre hátrányos kihatással bírnak. Minden gazdasági jelenségnek és így a pénzrendszernek is egyedüli bázisa a termelő emberi munka és arra kell törekedni, hogy a munka menetét sem törvényhozási, sem társadalmi akadályok meg ne zavarják.

Zürichben 3.20.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Június hó 4.)
 Kifizetések: Berlin 39.25, London 799.50, Newyork 163.40, Páris 6.45, Milánó 8.65, Prága 4.85.50, Budapest 28.62, Belgrád 2.89, Pécs 23.05, Zürich 31.56. — Áru: Márka 89, angol font 795, dollár 163, olasz líra 8.80, francia frank 6.60, cseh kor. 4.80, pengő 28.75, dinár 2.85, osztrák schilling 23.25, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38.50, angol font 790, dollár 162.50, olasz líra 8.60, francia frank 6.40, cseh korona 4.75, pengő 28.50, dinár 2.80, osztrák schilling 23, svájci frank 30.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Június hó 4.)
 Berlin 124.18, Amsterdam 209.55, Newyork 518.70, London 2533.50, Páris 20.43, Milánó 27.33.50, Prága 15.37.50, Budapest 90.61.50, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.20.50, Varsó 58.17.50, Bécs 73.

Zürichi tőzsdezárlat. (Június hó 4.)
 Berlin 124.18, Amsterdam 209.50, Newyork 518.70, London 2533.75, Páris 20.40, Milánó 27.33.50, Prága 15.37.50, Budapest 90.61.50, Belgrád 9.13.25, Bucuresti 3.20.50, Varsó 58.17.50, Bécs 73.

Bucurestiben ünnepi tőzsdeszünet.

= A lakbérilletékek befizetésének meghosszabbítása. Az egyszázalékos lakbérilleték lerovásának határidejét a tömeges jelentkezésekre való tekintettel — mint ismeretes — vasárnap délig meghosszabbították. Ez a haladék azonban ugyancsak kevésnek bizonyult, annál is inkább, mert vasárnap délben is százával voltak olyanok, akik a nagy tolongásban nem tudtak a pénztárhoz jutni. Nicolaeu pénzügyigazgató ezért elhatározta, hogy újabb egy heti haladékot ad a közönségnek s az illeték lerovásának határidejét szombatig meghosszabbította. Ez a terminus — mint értesülünk — végleges és további meghosszabbításról semmi körülmények között nem lehet szó.

= A budapesti Belvárosi Takarékpénztár tőkeemelése. Budapestről jelentik: A Belvárosi Takarékpénztár a tegnapi napon Székely Ferenc udvari tanácsos elnöklete alatt megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta az intézet alapítókéjének 6 millióról 12 millió pengőre való felemelését. E célból 120.000 darab, az 1928. üzletév teljes osztalékára jogosító új részvény kerül kibocsátásra, amelyekből az intézet 40.000 darabot 3:1 arányban felajánl a régi részvényeseknek, még pedig darabonként 70 pengős árfolyamon, amihez még hozzászámítatik 6 százalékos kamat az év január 1-től a befizetés napjáig és a részvénybélyegilleték. Az elővételi jog június 4. és 15-ike között gyakorolható az intézet pénztáránál. A fennmaradó 80.000 darab részvényre nézve a közgyűlés felhatalmazta az igazgatóságot arra, hogy a részvényeket szabadkézből, de nem a régi részvényesek számára megállapított árfolyamon alul értékesíthesse. Ez utóbbi 80.000 darab részvény értékesítésére az igazgatóság egy elsőrangú newyorki bankárokból álló cso-

porttal már előzőleg megállapodást létesített. E csoport a Colvin & Co. newyorki bankcég vezetése alatt áll, amely oég az intézet igazgatóságában is képviselve van és a takarékpénztár legutóbbi amerikai záloglevél-kibocsátásában is tevékeny részt vett. A takarékpénztár newyorki üzletbarátai a 80.000 darab új részvényt az intézetre nézve előnyös áron fix átvesszik és ügyfeleik körében ugynevezett „American Share“-k (amerikai részvények) formájában helyezik el.

= Fagy és dér Magyarországon. Budapestről jelentik: Tegnap hajnalban ország-szerte dér borította a földeket. A szőlőben, gyümölcsökben és vetésekben nagy a kár. Sopron vidékén, a Jászságban és Tápóbiacskén háromfokos a fagy.

Mulatság.

Műkedvelő előadás Gyorokon. A gyoroki műkedvelők szombat este jól sikerült jótékony-célú műsoros előadást rendeztek a katolikus templom javára a Schmidtné-féle vendéglőben. A szórakoztató és nívós műsort a „Dávid és Góliát“ c. tréfa nyitotta meg, amelyben Bodea Vasile, László Andor, Taussig Béla, Szeghő Magda, Juhász József, Mészáros László, Sturza Ferenc és Hesz Géza szerepeltek szép sikerrel. Nagy tetszést aratott Masznyik Bellus, Quitt Lily és Hesz Géza orosz táncá és derűs percekét szerzett a közönségnek Bodea Vasile monológja. A műsor első részét Lauró Manci szép énekszámja fejezte be, akit Masznyik Bellus kísért zongorán. A műsor második részének főpontja egy 3 jelenetes vígjáték volt, amelyben Taussig Béla, Mészáros László, Quitt Lily, Masznyik Bellus és Juhász József játszottak tígyesen, majd pedig Quitt Lily, Lauró Manci, Szepesy Etus, Masznyik Bellus és Szeghő Magda görltáncra ragadta tapsra a nagyszámú közönséget. A műsort egy egyfelvonásos tréfa fejezte be, amelyben Juhász Lily, Szepesy Etus, Szeghő Magda és Bodea Vasile léptek fel. Az előadást vasárnap délután megismételték hasonló nagy siker mellett.

NYILTÉR.

E rovat alatt közltekért nem vállalunk felelősséget.

Minden külön értesítés helyett.

Salgó B. Béla és gyermekei Lily és Jenő fájdalomtól megtört szívvel jelentik, az egész rokonság nevében is, hogy szeretett neje, a jó Anya és rokon

Salgó B. Béláné

szül. Beck Nelly

május hó 31-én Budapesten, rövid szenvedés után elhunyt.

Imádott drága jó halottunkat június 1-én a rákoskereszturi izr. temetőben helyeztük örök nyugalomra. 3118

Emlékét örökké őrizzük.

Fivére: Beretvárs Hugó, testvérei: Ernst Fülöpné, Sarlós Mór, sógorai: Salgó József, Sarlós Mór, Ernst Fülöp és sógor-nője: Ney Dánielné (Budapest).

Részvétlatogetások mellőzését kérjük.

LITHYNIA

PANTAMABIASVANYVIZ. Gyógyvíz
 Vese, hólyag és epe bántalmak legjobb orvossága
 kapható: Drogueriarban, fűszerüzletben és vendéglőben.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

ÜZLETEMET

a Fehér Kereszt szálloda épületébe

HELYEZEM ÁT.

Kérem a nagyérdemű közönséget, győződjék meg 2695

olcsó alkalmi árainról.

Jelenlegi üzlethelyiségem kiadó. :: Üzleti berendezésem eladó.

M. FISCHER, üveg, porcellán, díszműáru-üzlet Arad, Neuman-palota.**APRÓ HIRDETÉSEK.**

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szó hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszük fel. Csak válaszbélveggel ellátott kérdezősködésekre válaszolunk. Ajánlatok, feltételek továbbítására megfelelő postabérlővel csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen a legjobbját az **EGGER-PETROL.** — Kapható minden drogeriában és minden gyógyszerárban.

ALKALMAZÁS.

JÓL FŐZŐ SZAKÁCSNŐ ÉS EGY ÜGYES SZOBALÉNY július 1-re felvé tétik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 260

KERESEK fiatal vegyeskereskedő segé- det, zsidó vallású, ki vidéken tanult előnyben, román nyelvű tudással. Mar- morstein, Sávársm. 3054

ÜGYES oncoláló és manikűr kisasszonyt keres elsőrendű hölgyfodrász szalon. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 10503

EGY megbízható szobaléány ajánkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3114

LAKÁS.**A főtéren**

két udvari szobából álló, mű- helynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADO.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1857

VÉTEL ÉS ELADÁS.

BILLIÁRDASZTAL használtat megvétel- re keresek. Ajánlatok árral az Aradi Közlöny kiadójába kéretik. 3109

HÁROMSZOBÁS elegáns lakásberende- zés lakással együtt, gyönyörű díőfa, chédő, barokk stílusú háló, antik intarziás butorok, zsolnai majolikák, szőnyegek, faragott szőlők, antik komódok, hinta- szék, függönyök, üvegezett szekrény, asztalok, zongorák, porcellánok, festmé- nyek, fotelok, íróasztalok, antik poharak, antik órák, uti neszeser, kézibőrdíő, eta- zser dísz tárgyak, selyem török terítők stb. eladók. Széchenyi-bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-ucca) I. Neuman- palota. 1000

ELADÓ kalapprés, gummi- és vasajakkal vízszűrőasztal erőhajtásra. „Ideal” kalap üzem. 3112

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtár- gyakat, antik poharakat, márkás porcel- lánokat, antik sálakat, használt butoro- kat, szőnyeget, szervizeket, férfi ru- hákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Széchenyi- Str. Horia (Széchenyi-ucca) Neuman palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros osoma- gokban kapható az Aradi Közlöny kiadó- hivatalában. 500

INGATLAN.

ELADÓ sarokház Mureselen. Cim Zsig- mondháza 100. szám. 3111

Eladók

bérlőházak magas bérlőjeve- delemmel és magánházak a város legszebb részeiben

Bővebbet: 3085

Herzog Sándor

Str. Bratiánu 17. (Weitzer J.-u.)

ÜZLETEK.**Üzlethelyiség**

a város központjában

1928. november 1-re

kiadó.

Cim az „Aradi Közlöny” kiadójában.

Azonnal elfoglalható

6 szobás lakás

Bohus-palotában

kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Banca Românească, vagy „Astra” waggongyár. 3069

Ön is gazdag**akar lenni?**

A csehszlovák osztálysorsjáték erre

alkalmat nyújt Önnek!

nyeremény szerencsés esetben:

13 millió lej = 2.600.000 Kc.**2 jutalomdíj á 5 millió lej = 1.000.000 Kc.****2 nyeremény á 1 1/2 millió lej = 300.000 Kc.****2 nyeremény á 1 millió lej = 200.000 Kc.****2 nyeremény á 1/2 millió lej = 100.000 Kc.**

és sok nyeremény á 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej, azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 stb. Kc. értékben.

Összesen 100.000 nyeremény

245 millió lej = 49 millió Kc.

összértékben.

Minden nyeremény készpénzben és levonás nélkül kerül kifizetésre.

Minden második sorsjegy nyer.

Az I. osztály húzása 1928. június 25-én.

Rendeljen azonnal a közismert pozsonyi

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő lap. Borítékban küldendő.

FORTUNA BANKHAZ

Bratislava. (Csehszlovákia.)

Küldjenek az I. osztályu húzáshoz:

egész sorsjegyet á 400.— lej fél á 200.— lej negyed á 100.— lej.

Az összeget a sorsjegy vétele után postautalvánnyal vagy pénzeslevélben utalom át Önöknek. 3060

Név: _____

Cim (helység, utolsó posta, ucca és házszám) _____

A.

Méhészek figyelmébe!

Garantált tiszta méhviasz mű- lépek készítésére legolcsóbban

Erdős Pál fűszerkereskedő cégnél

Arad, Piata Avram Iancu 3. szerezhető be.

Bankkölcsonöket

házakra és földekre pengő- ben vagy dollárban 12% kamattal meghatározott hosz- szabb időtartamra, valamint lej kölcsönt a legolcsóbb ka- mattal, azonnal folyósítottak.

Herzog Sándor

Strada Bratiánu 17. (Weitzer János-u.)

Muzsaj József

Arad, a színházzal szemben,

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny ...	1600—
Tiszta gyapjuöltöny ...	2450—
Covercoatdivatöltöny ...	3150—
Felöltő tavaszi ...	1950—
Divat-ulster ...	2350—
Covercoat ulster v. raglán	3500—
Fregoli-kabát ...	2100—
Gummikabát ...	860—
Iskolaöltöny előírás sze- rint ...	1600—

Divatszabóság! 178**Nagy posztó raktár!****HUNGARIA****Nagyszállóda**

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!

Távíratcíme: „HUNGARIOTEL”.